

**Geactualiseerd jeugdbeleid
Periode 2009-2011**

Inhoudsopgave

Samenvatting

1. Inleiding
2. Ontwikkelingen
3. Verleden
4. De jeugd in beeld
5. Doelen en inspanningen
6. Financieel kader
7. Tot slot

Bijlagen bij deze nota

Bijlage 1	Netwerkschema zorg en dienstverlening
Bijlage 2	Netwerkschema onderwijs en educatie
Bijlage 3	Verantwoordelijkheden gemeente en scholen
Bijlage 4	Overzicht financiën

Losse bijlagen (ter inzage)

I	Evaluatie Kadernota Jeugdbeleid 2003
II	Evaluatie ambulant jongerenwerk
III	CTC onderzoek

Samenvatting

Deze nota betreft een actualisatie van het jeugdbeleid. Het jeugdbeleid voor 2009 en 2010 gaat uit van dezelfde standpunten/ visie als het jeugdbeleid 2003-2008. In het geactualiseerde jeugdbeleid dat voor u ligt, is veel aandacht voor de recente landelijke ontwikkelingen binnen het jeugdbeleid. Vanaf 2011 moet iedere gemeente een Centrum voor Jeugd en Gezin hebben, vanaf 2009 moet er gewerkt worden met de Verwijsindex Risicjongeren en het Elektronisch Kinddossier. Daarnaast zijn er vanuit, onder andere, het jeugdbeleid de afgelopen jaren diverse acties opgezet. Nu is het tijd om te kijken of de acties het gewenste effect hebben gehad. Het jeugdbeleid voor de jaren 2009 en 2010 is dus voornamelijk een voorzetting van het jeugdbeleid van de afgelopen vier jaar. Daarnaast worden in 2009 en 2010, samen met professionals, ouders en jongeren, diverse vragen beantwoord zodat in 2010 een nieuwe kadernota jeugdbeleid kan worden vastgesteld waarin keuzes worden gemaakt voor het jeugdbeleid van 2011 tot en met 2015.

De komende twee jaar zet de gemeente zich in om de volgende doelstellingen te bereiken:

1. Jeugdigen en hun ouders met een individuele hulpvraag/ behoefte kunnen een beroep doen op een sluitende keten van zorg en begeleiding.
2. Bevorderen gezond gedrag van jongeren.
3. Jongeren veroorzaken minder overlast voor buurtbewoners.
4. De in de gemeente aanwezige onderwijsvoorzieningen zijn goed bereikbaar.
5. Er is sprake van een doorlopende leerlijn zodat iedere schoolverlater het onderwijs verlaat met ten minste een op zijn/ haar mogelijkheden aansluitende startkwalificatie.
6. Er wordt ondersteuning geboden aan jongeren bij de overstap naar de arbeidsmarkt en zelfstandig functioneren in de maatschappij.
7. Er worden activiteiten voor jongeren (12- en 12+) georganiseerd (zowel in Interval als daarbuiten)
8. Er zijn aantrekkelijke vrijetijdsvoorzieningen voor jongeren.

1. Inleiding

In 2003 is de eerste kadernota jeugdbeleid vastgesteld waarin 28 doelstellingen waren opgenomen. In 2008 heeft er een evaluatie van deze kadernota plaatsgevonden. In bijlage I van de 'losse' bijlagen vindt u deze evaluatie.

Voor u ligt de geactualiseerde kadernota, of zoals jongeren wellicht tegenwoordig zeggen, de gepimpte versie. Het proces om te komen tot deze geactualiseerde kadernota jeugd heeft bestaan uit een heroriëntatie en een inventarisatie van het jeugdbeleid 2003-2008. Er zijn verschillende informatiebronnen geraadpleegd tijdens het proces, zoals:

- de gespreksverslagen die gemaakt zijn van de vergaderingen van het Platform Maatschappelijke Verkenning;
- de resultaten van het onderzoek Communities that Care;
- diverse gesprekken met bij het jeugd- en jongerenbeleid betrokken interne en externe partners;
- de evaluatie van het ambulante jongerenwerk;
- verschillende bijeenkomsten in Interval;
- de nieuwe beleidsontwikkelingen, waaronder de komst van het Centrum voor Jeugd en Gezin, de Verwijsindex Risicokinderen en het Elektronisch Kinddossier¹.

In de geactualiseerde nota die nu voor u ligt, wordt uitgegaan van dezelfde visie en uitgangspunten als in de kadernota uit 2003. De nieuwe landelijke ontwikkelingen zijn dus binnen het reeds bestaande kader (visie en uitgangspunten) gebracht. Dit heeft er voor gezorgd dat de nota soms anders is opgezet dan de kadernota 2003-2008.

Gekozen is voor een geactualiseerde versie omdat een aantal vragen beantwoord moet worden voordat keuzes gemaakt kunnen worden voor het nieuwe jeugdbeleid. De planning is dat in de komende twee jaar samen met professionals, ouders en jongeren de acties zoals vermeld in deze nota, worden uitgewerkt zodat in 2010 een nieuwe kadernota jeugdbeleid kan worden vastgesteld waarin keuzes worden gemaakt voor het jeugdbeleid van 2011 tot en met 2015.

1.1 Visie geactualiseerd jeugdbeleid

De jeugdvisie Papendrecht is afgeleid van de welzijnsvisie Papendrecht. Papendrecht wil zich blijven ontwikkelen als een aantrekkelijke woongemeente waar alle jongeren tussen de nul en vierentwintig jaar optimaal gebruik kunnen maken van de diensten en voorzieningen op het brede welzijnsterrein. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar die (groepen van) jongeren die op enige wijze bedreigd worden in hun ontwikkeling. Het geactualiseerde jeugdbeleid is gericht op het in stand houden en ontwikkelen van een sociale infrastructuur die maatschappelijke participatie van jongeren zoveel mogelijk stimuleert. De gemeente stelt financieel-beleidsmatige kaders vast voor die (groepen van) inwoners die een gerichte bijdrage willen leveren aan de gewenste diensten en voorzieningen. Hierbij verdient het principe 'voor en door de doelgroep' absoluut de voorkeur. Waar nodig neemt de gemeente zelf de verantwoordelijkheid en waar mogelijk wordt bovenlokaal/ regionaal samengewerkt.

1.2 Uitgangspunten geactualiseerd jeugdbeleid

Het geactualiseerde jeugdbeleid 2009-2010 gaat, net als het jeugdbeleid zoals vastgesteld in 2003, uit van de volgende uitgangspunten:

1. Samen met de jeugd (en hun ouders);
2. Niet alleen aandacht voor de probleemgevallen;
3. Extra aandacht voor de risico's;
4. De vraag van jongeren staat centraal;
5. Projecten moeten beter worden afgestemd met bestaand beleid.

Ad. 1 Samen met de jeugd (en hun ouders)

Bij het opstellen van het nieuwe kader jeugdbeleid, maar ook bij het opstellen van de beleids- en uitvoeringsprogramma's, is het van belang dat jongeren en hun ouders betrokken worden. Dit zorgt ervoor dat het beleid zo veel mogelijk aansluit bij de verwachtingen van de jeugd en hun ouders. Bij de

¹ De nieuwe ontwikkelingen zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 2

acties vermeld in deze geactualiseerde nota is het van belang dat de jeugd en (in sommige gevallen hun ouders) betrokken worden.

Ad. 2 Niet alleen aandacht voor de probleemgevallen

Overheden (en burgers) zijn geneigd om gedrag van jeugdigen snel te problematiseren. Rondhangende jongeren zijn dan al snel 'overlastgevende groepen', snoepende kinderen zijn een prooi voor 'obesitas' en kinderen die hun Cito wat minder doen, zijn achterstandskinderen. Daarbij lijkt uit het oog verloren dat het normaal is dat opgroeien gepaard gaat met ups en downs en dat het zich afzetten tegen heersende normen van volwassenen een fenomeen is van alle tijden. Al decennia lang geldt hetzelfde beeld, namelijk dat het overgrote deel van de jongeren zijn weg prima weet te vinden en dat slechts een kleine groep jongeren (5 a 10 procent) daadwerkelijk problemen heeft of geeft en risico loopt maatschappelijk af te glijden.² Jeugdigen moeten dus ook de ruimte krijgen om jong (en onervaren) te zijn en een zekere mate van tolerantie voor het gedrag van opgroeiende jeugd is daarbij van groot belang.

Ad. 3 Extra aandacht voor de risico's

Ondanks de goede zorgen van alle partijen zijn er kinderen en jongeren die in probleemsituaties opgroeien of dreigen te geraken. Voor deze jeugdigen en hun ouders biedt het lokaal jeugdbeleid de mogelijkheid hen actief te ondersteunen. Van belang daarbij zijn snelheid, helderheid en een eenduidige en transparante aanpak. Een gezin mag niet verdwalen in een woud van regels en organisaties. Van partners in het jeugdbeleid is daadkracht vereist, zodat hulp ook echt geboden wordt en geen kind of jongere buiten de boot valt. Ook is daadkracht vereist als jongeren grenzen overschrijden. In het belang van de jongere zelf, maar ook in het belang van de leefbaarheid van de wijken, dient hier consequent tegen te worden opgetreden.

Ad. 4 De vraag van jongeren staat centraal

Het beleid is voornamelijk vraaggericht. Maatregelen die genomen worden naar aanleiding van de doelstellingen, moet zoveel mogelijk aansluiten op de vraag/ wens van jongeren. Daarnaast is de vraag van jongeren zoals reeds bekend al zoveel mogelijk verwerkt in deze nota.

Ad. 5 Projecten moeten beter worden afgestemd met bestaand beleid

Het jeugdbeleid wordt gezien als een brede kijk op de opgroeiende jeugd en jongeren in de gemeente Papendrecht³. Het beleid rondom jeugd en jongeren omvat al het (overheids)handelen dat, bedoeld of onbedoeld, invloed heeft op de ontwikkelingsmogelijkheden of de maatschappelijke positie van jongeren op alle leefgebieden. Met een integrale aanpak wordt enerzijds voorkomen dat onderwerpen die zich op de snijvlakken van jeugdbeleid met andere beleidsterreinen bevinden onbelicht blijven. Anderzijds worden betere kansen gecreëerd om maatregelen en activiteiten vanuit verschillende sectoren zodanig af te stemmen dat ze elkaar versterken en aanvullen.

1.3 Raadpleging

Voor een deel is al bekend wat jongeren graag willen⁴. De wensen van jongeren zijn al zoveel mogelijk verwerkt in deze nota. Daarnaast worden jongeren (en hun ouders) betrokken bij het opstellen van de beleids- of uitvoeringsplannen. Per onderwerp dat uitgewerkt wordt, moet expliciet aangegeven worden op welke manier de jeugd (en hun ouders) betrokken wordt.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de landelijke en regionale ontwikkelingen beschreven die invloed hebben op waarvan bekend is dat deze invloed gaan krijgen op het jeugdbeleid. Veel ontwikkelingen betreffen landelijke ontwikkelingen waar alle gemeenten mee van doen hebben. In hoofdstuk 3 staat omschreven wat de afgelopen jaren is gebeurd en welke belangrijkste conclusies getrokken kunnen worden die van invloed zijn op het geactualiseerde jeugdbeleid dat nu voor u ligt. In hoofdstuk 4 wordt beschreven hoe het gaat met de jeugd in Papendrecht. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van de

² Gebaseerd op onderzoek van de Provincie Zuid-Holland in 2006.

³ Zie ook de door het CDA ingediende motie een integraal en samenhangend bijzonder programma jeugd (ingediend 12 juni 2008)

⁴ Informatie over wat jongeren willen is voornamelijk afkomstig:

- van de jongerenwerker;
- uit de georganiseerde bijeenkomst door het PMV op 11 oktober 2007
- uit het Jongerendebat 2008 in Interval op 27 maart 2008

gehouden evaluatie in 2008 over de kadernota 2003, de ontwikkelingen zoals omschreven in hoofdstuk twee en hoe het met de jeugd gaat, vertaald in doelstellingen en inspanningen. Hierbij is een onderverdeling gemaakt in doelstellingen en inspanningen op het gebied van zorg en dienstverlening, scholing en educatie en vrije tijd. In hoofdstuk 6 wordt aandacht besteed aan de financiën.

2. Ontwikkelingen

De afgelopen jaren hebben op landelijk niveau veel nieuwe ontwikkelingen plaatsgevonden op het terrein van jeugd. Er is nieuwe wet- en regelgeving tot stand gekomen, zoals de invoering van de Wet op de jeugdzorg, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de motie van Aartsen-Bos⁵ en de Wet op het Onderwijsachterstandenbeleid. Daarnaast zijn door de Operatie Jong⁶ impulsen gegeven voor een meer integrale visie op (en aanpak van) het brede jeugdbeleid.

Zoals ook al vermeld in de inleiding is, onder andere vanwege de vele nieuwe landelijke ontwikkelingen, gekozen om de doelstellingen ten aanzien van jeugd slechts voor twee jaar, in plaats van de gebruikelijke vier jaar, vast te leggen. Het geactualiseerde jeugdbeleid 2009-2010 wordt daardoor voornamelijk ingevuld door de landelijke ontwikkelingen.

Jeugd en gezin

Jeugd- en gezinsbeleid vormde een van de belangrijke thema's bij de kabinetsformatie, wat leidde tot een Ministerie van Jeugd en Gezin. Inmiddels heeft de minister de lijnen bepaald waarlangs opvoeden en beschermen vorm dienen te krijgen:

- versterken en benutten van de kracht van het gezin;
- meer aandacht voor preventie;
- meer nadruk op de verantwoordelijkheden van ouders, professionals, jongeren en overheden.

Om hier lijn in te brengen wordt landelijk gewerkt met centra voor jeugd en gezin (CJG) in alle gemeenten cq wijken, waar men terecht kan voor vragen over opvoeden en opgroeien. Voor de vorming van het CJG geldt een vast basismodel⁷. Verder wordt landelijk gewerkt met elektronische kinddossiers waardoor geen informatie verloren gaat en een verwijzindex als aanvullende voorziening om signalen bij elkaar te brengen ter bescherming van kinderen⁸.

Lokale Educatieve Agenda

De verantwoordelijkheden en bekostiging van scholen en gemeenten zijn in de afgelopen jaren sterk ontvlochten. Scholen hebben meer beleidsvrijheid gekregen voor de vorming van kinderen en het bieden van passend onderwijs. Dit wordt ondersteund door een proces van decentralisatie, deregulering en lump sum financiering. De gemeente is verantwoordelijk voor de samenhang in voorzieningen en sociale infrastructuur voor de jeugd. De nieuwe verantwoordelijkhedenverdeling krijgt vorm in de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Met de komst van de LEA is het OOGO (op overeenstemming gericht overleg) komen te vervallen⁹. De bedoeling van de LEA is dat de gemeente samen met de betrokken partners een lijst van onderwerpen bespreekt die op deze agenda gezet gaat worden, waarbij ook afspraken worden gemaakt over de uitvoering en verantwoording van deze thema's. Een aantal onderwerpen zijn wettelijk verplicht te agenderen voor de LEA, het betreft het bevorderen van integratie, het tegengaan van segregatie en het bestrijden van onderwijsachterstanden. In bijlage 3 vindt u de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de scholen en de gemeente.

Kinderopvang en peuterspeelzalen

Landelijk wordt momenteel beleid ontwikkeld ten aanzien van de voorschoolse voorzieningen (kinderopvang en peuterspeelzalen). Het Kabinet is voornemens dit in 3 stappen te doen: 1. uitbreiding vve-aanbod in kinderdagverblijven, 2. harmonisatie van de kwaliteitseisen (bijv aan personeel en leidster-kindratio) en 3. financiële harmonisatie. Doel is om alle vormen van

⁵ Met het aannemen van de motie zijn scholen verplicht voor- en naschoolse opvang te bieden tussen 7:30-18:30, hetzij faciliteiten te bieden waarbinnen andere partijen dat doen en de randvoorwaarden hierbij aan te geven.

⁶ Operatie Jong was een samenwerkingsverband van de ministeries van VWS, OCW, Justitie, SZW en BZK. Als eindproduct heeft Operatie Jong advies uitgebracht om de samenhang in het jeugdbeleid te versterken en samenwerking tussen rijk, medeoverheden en partners te verbeteren.

⁷ Voor het CJG is door het rijk een basismodel opgesteld dat wettelijk wordt vastgesteld. In dit basismodel is bepaald dat opvoed- en opgroei-ondersteuning aangeboden moet worden zoals staat omschreven in de Wmo. Het CJG geeft vorm aan de vijf functies van het preventieve jeugdbeleid uit de Wmo:

1. informatie en advies
2. signalering
3. verwijzen naar het totale lokale en regionale hulpaanbod
4. lichtpedagogische hulp
5. coördinatie van zorg.

Ook het consultatiebureau en de jeugdarts moeten in de structuur van het CJG worden opgenomen. Daarnaast moet een schakel met bureau Jeugdzorg en de zorg-adviesteams worden vormgegeven.

⁸ In paragraaf 5.1 wordt meer informatie gegeven over de verwijzindex en het elektronisch kinddossier.

⁹ In Papendrecht kennen we de verordening Overleg lokaal onderwijsbeleid, deze zal of ingetrokken moeten worden, of gewijzigd moeten worden met de komst van de LEA.

kinderopvang (kinderdagverblijf, peuterspeelzalen én gastouders) onder één wettelijk en financieel kader te brengen.

Veranderende visie op jeugd door de provincie

De Regionale agenda sociaal (Ras) 2009-2012 heeft andere uitgangspunten dan de Ras 2006-2008. De provincie heeft besloten zich te richten op haar kerntaken. Dit betekent dat de provincie niet langer actief wil zijn op uitvoerend, lokaal niveau. De provincie is van mening dat dit de verantwoordelijkheid is van de gemeente. Vanuit de wettelijke verantwoordelijkheid van de provincie voor de jeugdzorg maakt de provincie een uitzondering voor activiteiten op het gebied van lokaal preventief jeugdbeleid. Als gevolg hiervan wordt de aanwending van de middelen jeugd vanaf 2009 meer specifiek. De ondersteuningsfunctie zal anders worden ingericht.

3. Verleden

Nadat de vorige nota is vastgesteld, is gewerkt aan het uitvoeren van de nota en is de nota begin 2008 geëvalueerd. Daarnaast heeft het PMV gesprekken gevoerd met jongeren, is een Jongerendebat gehouden, is een groot onderzoek onder jongeren geweest (het CtC-onderzoek), is de ambulante jongerenwerker begonnen met zijn werkzaamheden en is jongeren centrum Interval aan het kijken of welke manier zij beter kunnen voldoen in de behoefte van, met name de oudere, jeugd.

In dit hoofdstuk wordt per hier boven genoemd item, aangegeven wat de belangrijkste conclusies zijn die meegenomen zijn bij het schrijven van deze nota. In de 'losse' bijlagen (I tot en met III), vindt u de evaluatie kadernota jeugd 2003-2008, de evaluatie van het jongerenwerk en de resultaten van het CtC-onderzoek

Evaluatie kadernota jeugd 2003-2008

In het kader waren 28 doelstellingen opgenomen. De meeste van deze doelstellingen zijn gerealiseerd. Een algemene conclusie is dat veel zaken en projecten zijn opgestart maar dat te weinig tijd wordt besteed aan monitoring en evaluatie. De volgende zaken zijn van belang voor de nieuwe kadernota jeugd:

- Evaluatie en bijstellingen van de voorlichting over bewegen, roken, alcohol, voeding en ontspanning.
- Realiseren van een dekkend signaleringsnetwerk 0-18, evaluatie en bijstelling.
- Actieve aanpak en bestrijding van vandalisme, wildplakken en graffiti, evaluatie en bijstelling.
- Evaluatie ambulante jongerenwerk en invoeren van aanvullende maatregelen.
- Invulling jongerensite Cilio met gemeentelijke informatie en meer gebruik maken van de site om jongeren te bereiken.
- Het verder invullen van het Lokaal Onderwijs Centrum.
- Evaluatie visie peuterspeelzaalwerk en het inzetten van de subsidiegelden en bijstelling.
- Evaluatie veilige routes naar scholen.
- Evaluatie terugdringen voortijdig schoolverlaten.
- Bereik van het VVE project verder verhogen.
- Evaluatie van de invoering van de kwalificatieplicht.
- Invoeren van de maatschappelijke stage.
- Evaluatie van de nota speelruimte beleid en vaststellen van nieuw speelruimtebeleid.
- Interval meer in gaan zetten voor de invulling van de vrije tijd van de ouderen jeugd (12-18).
- Evaluatie van het gebruik van jops.

Gesprekken gevoerd door PMV/ Jongerendebat 2008

In het verslag van de themabijeenkomst 'Doorgaande ontwikkelingslijn van jongeren van 12 tot 20 jaar' gehouden op 11 oktober 2007, staat een zevental tips opgenomen voor een nieuwe nota jeugdbeleid, te weten:

- Aandacht voor alcohol en drugsmisbruik.
- Denk ook aan de andere 5%.
- Extra contactmoment meenemen.
- Communicatie met jeugd in het algemeen moet verbeterd worden.
- Binnen de school een streetcornerproject met de Hoop
- Draag uit naar de jongeren dat men positieve ervaringen met hen heeft
- Praat niet alleen over jongeren, maar vooral met jongeren. Betrek die 95% erbij om die 5% te bereiken.

CtC onderzoek

Achtergrondvariabelen

In Papendrecht zitten minder jongeren op het VMBO dan gemiddeld het geval is in de Drechtsteden (24% t.o.v. 29% gemiddelde Drechtsteden). Een iets hoger percentage jongeren heeft aangegeven dat ze op de HAVO zitten (21% t.o.v. 18% gemiddelde Drechtsteden). De etniciteit van de jongeren is vergelijkbaar met die van de rest van de jongeren in de Drechtsteden. Verder wonen in Papendrecht iets minder jongeren waarvan beide ouders laag opgeleid zijn (13% t.o.v. 17% gemiddelde Drechtsteden) en groeien de jongeren iets vaker op in gezinnen met twee werkende ouders (73% t.o.v. 68% gemiddelde Drechtsteden).

Probleemgedragingen

De jongeren uit Papendrecht hebben iets minder vaak dan gemiddeld aangegeven dat zij de afgelopen 12 maanden deelgenomen hebben aan een vechtpartij (6% t.o.v. 8% gemiddelde Drechtsteden). Wat betreft de overige probleemgedragingen die gerelateerd zijn aan geweld en jeugddelinquentie werden zeer kleine verschillen ten opzichte van het gemiddelde gevonden. Verder hebben de jongeren uit Papendrecht iets vaker dan gemiddeld aangegeven dat zij de afgelopen maand hebben gerookt (15% t.o.v. 13% gemiddelde Drechtsteden), alcohol hebben gedronken (41% t.o.v. 39% gemiddelde Drechtsteden) of softdrugs hebben gebruikt (5% t.o.v. 3% gemiddelde Drechtsteden).

Evaluatie jongerenwerk en Interval

Uit de evaluatie van het jongerenwerk blijkt dat de ambulant jongerenwerker een deel van zijn tijd kwijt is aan zaken waar hij zich niet zo intensief mee bezig zou moeten houden. Het gaat dan met name om het organiseren van activiteiten voor jongeren. Het lukt niet om de activiteiten en andere zaken weg te zetten. Een ander knelpunt is dat het jeugdcentrum Interval onvoldoende is ingericht voor de wensen en behoeften van de oudere jeugd.

4. De jeugd in beeld

De jeugd staat centraal in het geactualiseerde jeugdbeleid. Het is daarom uiteraard van belang te weten welke gegevens beschikbaar zijn om verantwoorde keuzes voor het beleid te kunnen maken. In de volgende paragrafen vindt u de informatie die op moment van schrijven beschikbaar was over de jeugd in Papendrecht.

Ten eerste moet opgemerkt worden dat op dit moment geen sprake is van een complete en gestructureerde gegevensverzameling. Hoewel uit verschillende bronnen redelijk veel informatie is te achterhalen, is geen centraal punt waar alle benodigde informatie wordt verzameld en opgeslagen. Dit heeft tot gevolg dat niet alle ontwikkelingen goed in beeld zijn te brengen op dit moment. Echter, er kan een redelijk goed/ betrouwbaar beeld gegeven worden over hoe het gaat met de jeugd in Papendrecht. Er kan onderzocht worden of aansluiting gezocht kan worden bij de jeugdmonitor Dordrecht of dat andere onderzoeken in Papendrecht uitgebreid kunnen worden zodat meer gegevens beschikbaar komen over jeugd.

Uit de bronnen die wel beschikbaar zijn komt het volgende beeld naar voren:

De gemiddelde leeftijd van de Papendrechtse jeugd stijgt. De groep 0-12 jarigen is de afgelopen jaren gestaag afgenomen¹⁰. Dit zal in toenemende mate gevolgen hebben voor o.a. de ruimtebehoefte van het basisonderwijs en bijvoorbeeld het speelruimtebeleid.

Het aantal leerlingen dat in contact komt met bureau leerplicht neemt af. Uit de cijfers blijkt verder dat meer kinderen vanuit leerplicht worden doorgestuurd naar Halt en dat vaker een procesverbaal wordt opgemaakt tegen jongeren die verzuimen¹¹. Hieruit kan geconcludeerd worden dat strenger wordt opgetreden tegen verzuim en dat dit een positief effect heeft. Of dit causale verband werkelijk bestaat is niet onderzocht.

Van alle kinderen in Papendrecht heeft 82% beide ouders in de thuissituatie. In Papendrecht hebben de jongeren relatief hoog opgeleide ouders ten opzichte van de regiogemeenten. Voor steeds meer jongeren geldt dat beide ouders een betaalde baan hebben¹². Dit is ook terug te zien in het toenemende aantal kindplaatsen in de kinderdagopvang.

Het aantal jongeren dat dagelijks rookt is de afgelopen jaren afgenomen van 9,2% tot 7,4%. Ook het percentage jongeren dat regelmatig drinkt is de afgelopen jaren afgenomen. In 2003 dronk 58,4% van de jeugd regelmatig alcohol, nu is dat nog 50,5% van alle jongeren. Ook het gebruik van softdrugs en harddrugs nemen af. Momenteel rookt 8,1% (was 8,6% in 2003) van de jongeren regelmatig een joint en gebruikt 0,8% (was 1,2% in 2003) regelmatig XTC¹³.

Het aantal jongeren dat lid is van een sportvereniging neemt toe. Dit is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan nieuwe sportverenigingen (aanbod creëert vraag), maar ook zonder deze nieuwe sportverenigingen is een stijgende trend waar te nemen¹⁴.

Hangjeugd wordt in toenemende mate als een probleem ervaren. Waar overlast van hangjeugd in 2005 nog slechts in drie wijken in de top 3 ergernissen stond, staat dit onderwerp momenteel in 7 wijken in de top 3 van ergernissen. Dit kan komen door een toename van de overlast van jongeren, maar ook dat genoemde top 3 ergernissen uit eerdere monitoren zijn aangepakt, waardoor overlast van jeugd gestegen is op de ladder. Van het percentage mensen dat zich wel eens onveilig voelt op straat (21%), is een steeds groter deel (60% 2005, 69% 2007) bang voor op straat hangende jongeren¹⁵.

Er zijn op dit moment ongeveer 10 hanggroepen in Papendrecht. De omvang van deze groepen is fors, rond de 20 jongeren per groep (wisselde samenstelling en onderlinge uitwisseling). Het overgrote deel van deze groepen is goed aanspreekbaar en veroorzaakt slechts incidenteel (lichte) overlast. Vijf groepen zijn bekend als overlastgevend waarvan bij 1 hanggroep een aantal leden crimineel verdrag

¹⁰ Gegevens afkomstig uit de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA)

¹¹ Gegevens afkomstig uit het Leerplicht jaarverslag 2007

¹² Gegevens afkomstig uit Communities that Care

¹³ Gegevens afkomstig van Trimbos instituut

¹⁴ Gegevens afkomstig uit diverse jaarverslagen van gesubsidieerde sportverenigingen

¹⁵ Gegevens afkomstig uit Leefbaar en Veiligheid 2007

vertoont. Deze laatste groep is niet aanspreekbaar voor omwonenden¹⁶. Het jongerenwerk kan met deze groep wel een 'normaal' gesprek voeren. Echter, oplossingsgericht werken met deze groep is ook voor de jongerenwerker lastig.

7% van de Papendrechtse jeugd heeft in 2007 deelgenomen aan een vechtpartij, 3% heeft iemand in elkaar geslagen, 5% heeft zich schuldig gemaakt aan vandalisme en 5% neemt regelmatig een wapen mee op straat/naar school. In hoeverre er sprake is van een toe of afname op deze meetgegevens is door het ontbreken van een voorgaande meting niet duidelijk¹⁷.

Uit gesprekken met de voorzitter van de multidisciplinaire teams (MDT's), de contactpersonen van Bureau Jeugdzorg (BJZ) en uit de cijfers van het jaarverslag van het Jeugd Preventie Team, blijkt dat er sprake is van een toename van de meervoudige en complexe problematiek. Het aantal jongeren dat besproken wordt voor doorverwijzing naar BJZ is toegenomen doordat de afgelopen jaren invulling is gegeven aan de MDT's. Hoewel veel zaken in de preventieve sfeer (zonder BJZ) kunnen worden opgelost, is het aantal doorverwijzingen naar BJZ door een betere signalering en samenwerking, licht toegenomen.

Een van de uitgangspunten van het jeugdbeleid is, zoals vermeld in de inleiding, dat er niet alleen aandacht moet zijn voor de probleemgevallen. Daarom is het goed om te melden dat het overgrote deel van de jeugd in Papendrecht zich fysiek en psychologisch goed ontwikkelt, naar school gaat, sport, zich vermaakt in de vrije tijd, slaagt voor het examen en een goede vervolgopleiding of een baan vindt. In Papendrecht is goed onderwijs beschikbaar, zijn redelijk veel vrijetijdsverenigingen en de ligging nabij Dordrecht maakt dat bijna alle voorzieningen voor de jeugd op korte afstand beschikbaar zijn.

¹⁶ Gegevens afkomstig van de jongerenwerker en JOOP (JOngeren Overleg Papendrecht, voorheen Driemenschap)

¹⁷ Gegevens afkomstig uit Communities that Care

5. Doelstellingen en inspanningen

In hoofdstuk 2 zijn de landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen geschetst. Daarnaast is de situatie van de Papendrechtse jeugd in hoofdstuk 4 in kaart gebracht.

In dit hoofdstuk wordt per beleidsveld zoals opgenomen in de welzijnsvisie Papendrecht, aangegeven wat de huidige stand van zaken is. Vervolgens worden de doelen en inspanningen geformuleerd. Bij het formuleren hiervan wordt rekening gehouden met de diverse geschetste ontwikkelingen, de situatie van de Papendrechtse jeugd en de geschetste stand van zaken.

De beleidsvelden zijn:

1. Zorg en dienstverlening
2. Scholing en educatie
3. Vrije tijd

5.1 Zorg en dienstverlening

In de welzijnsvisie Papendrecht is de doelstelling van zorg en dienstverlening als volgt geformuleerd: *'Papendrecht streeft naar een kwalitatief hoog, dekkend aanbod van voorzieningen met het doel dat inwoners (wederom) zelfstandig (gaan) functioneren en participeren in de Papendrechtse samenleving. Zorg en dienstverlening hebben vooral een preventieve en verzorgende taak.'*

Hieronder komen een aantal ontwikkelingen, producten aan de orde die te maken hebben met de preventieve en verzorgende taak die de gemeente Papendrecht op zich neemt (of op zich moet nemen indien het wettelijk verplicht is). In bijlage 1 vindt u een overzicht van de overleggen zoals deze hieronder worden omschreven, welke partijen aan de overleggen deelnemen en welke verantwoordelijkheden de partijen hebben binnen de diverse overleggen.

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Vanaf 2011 moet iedere gemeente een CJG hebben ingericht. Aan het CJG zijn door het Rijk een aantal eisen gesteld¹⁸. Gemeenten mogen verder zelf bepalen hoe zij het CJG willen vormgeven. In Drechtstedenverband wordt gewerkt aan een regionale agenda waarin staat opgenomen wat iedere gemeente moet en wat in regioverband kan.

Vervolgens zal Papendrecht zelf moeten bekijken op welke manier zij het CJG wil inrichten.

Signaleringsnetwerken

Sinds een jaar zijn twee Multi Disciplinaire Teams (MDT's) actief binnen de gemeente Papendrecht. Eén voor de doelgroep 0-4 jarigen en één voor de doelgroep 12-18 jarigen. In deze MDT's zijn organisaties vertegenwoordigd die een rol spelen bij de beantwoording van zorgvragen van jongeren en hun ouders. De MDT's vervullen een vangnetfunctie en verzorgen de warme toeleiding naar de provinciale jeugdzorg en in voorkomende gevallen naar het Jeugd Preventie Team.

Momenteel wordt samen met het onderwijsveld een MDT voor de doelgroep 4-12 vormgegeven onder de naam Zorg Advies Team (ZAT). Streven is om dit ZAT per januari 2009 van start te laten gaan. Per 1-1-09 wordt de werkwijze van alle netwerken geformaliseerd. Hierin is opgenomen dat jaarlijks een evaluatie plaatsvindt. In de evaluatie wordt in ieder geval gekeken naar de samenwerking in de netwerken, het aantal casussen dat is ingebracht en wat met die casussen is gebeurd, welke ontwikkelingen er zijn te ontdekken in de zorgvragen (aantal, aard en omvang) en of het gemeentelijk beleid nog aansluit op de zorgvragen.

Met de bovengenoemde netwerken is een dekkend vangnet voor de jeugd georganiseerd en geeft de gemeente invulling aan de signalering, toeleidende en coördinerende taken die zij heeft in de nieuwe Wet op de jeugdzorg en de Wmo.

¹⁸ In een CJG wordt opvoed- en opgroeiondersteuning aangeboden zoals staat omschreven in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het CJG geeft vorm aan de vijf functies van het preventieve jeugdbeleid uit de Wmo: - informatie en advies, - signalering, - verwijzen naar het totale lokale en regionale hulpaanbod, - licht pedagogische hulp, - coördinatie van zorg. Het consultatiebureau en de jeugdarts zijn in de structuur van het CJG opgenomen. Tot slot moet er een schakel gemaakt worden met bureau Jeugdzorg en met de zorg-adviesteams.

Punt van aandacht bij de signaleringsnetwerken is dat in 2008 de scholen (alle scholen samen, dus PO en VO) in totaal € 75.000 van de gemeente hebben ontvangen om de interne zorgstructuur vorm te geven. Daarnaast stelt de gemeente jaarlijks € 40.100 en respectievelijk € 35.000 aan de po scholen en de vo scholen zodat schoolmaatschappelijk werk ingekocht kan worden. De zorgstructuur op de scholen is op deze manier goed georganiseerd. De gemeentelijke netwerken zijn daarom ook opgezet als vangnet. Als de voorliggende organisaties er niet meer uitkomen, wordt er doorverwezen naar het gemeentelijk MDT of ZAT.

De komende jaren wil de gemeente Papendrecht, bij voldoende financiële ruimte, de zorgstructuren binnen het primair onderwijs versterken door schoolnabije zorg dichterbij de school te brengen en te verankeren in de school. Indien er voldoende financiële middelen zijn, kunnen deze (o.a.) ingezet worden om nader invulling en uitvoering te geven aan het bredeschool-concept.

Verwijsindex

In Drechtsteden verband is besloten het systeem 'Zorg Voor De Jeugd' (ZVJ) in te voeren. De gemeente Dordrecht werkt al enkele jaren met dit systeem, zij hebben hier goede ervaringen mee. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat het systeem per 1 maart 2009 is ingevoerd. ZVJ is een door de overheid erkend digitaal signaleringssysteem. Organisaties die met jongeren werken kunnen zorgvragen die zij signaleren melden in dit systeem. Bij meerdere meldingen over één jongere worden de betrokken melders met elkaar in contact gebracht. Met de meeste signalerende partijen zijn reeds afspraken gemaakt over wanneer en hoe men meldt. Het systeem werkt in het verlengde van de hierboven genoemde signaleringsnetwerken. Casussen die in deze netwerken besproken worden, worden altijd toegevoegd aan de verwijsindex. Daarnaast kunnen meldingen die in ZVJ worden opgenomen, ook aanleiding zijn voor de netwerken om deze meldingen te bespreken. Evaluatie is ook hier belangrijk. Bij de definitieve invoering van het systeem, zullen hierover met de regio afspraken worden gemaakt.

EKD

Vanaf 1 januari 2009 krijgt ieder kind dat in Nederland wordt geboren een elektronisch kinddossier jeugdgezondheidszorg (EKD JGZ). Dit dossier bevat informatie over het kind, de gezinssituatie en de omgeving volgens het motto: geen kind buiten beeld.

De gemeente is bestuurlijk verantwoordelijk voor de invoering van een EKD JGZ pakket bij de JGZ-instellingen (GGD'en en (thuis)zorginstellingen). Het is de verantwoordelijkheid van de lokale/regionale partijen om onder regie van de gemeente tot een plan te komen, gericht op het werken met een EKD JGZ.

Consultatiebureau-artsen en verpleegkundigen van de jeugdgezondheidszorg houden het EKD JGZ bij. Zij gebruiken het EKD JGZ bij elk contactmoment voor registratie en informatie. Verschillende instanties voegen signalen aan het dossier toe zonder dat ze het kunnen inzien. Op die manier is de privacy van het kind geborgd en kan de jeugdgezondheidszorg znodig snel hulpverlening inzetten. Het invoeren van het EKD is in Zuid-Holland Zuid gezamenlijk opgepakt. De gemeenten uit Zuid-Holland Zuid hebben gezamenlijk een opdracht geformuleerd voor de JGZ-instellingen. In de opdracht is onder andere opgenomen dat de betreffende instellingen gezamenlijk een integrale begroting opstellen. Indien de verwachte kosten van de aanschaf van een pakket € 206.000 of meer bedragen, wordt in Zuid-Holland Zuid 1 januari 2009 niet gehaald (vanwege de aanbestedingsverplichting). Echter, minister Rouvoet heeft laten weten dat iedere gemeente op 1 januari 2009 bezig moet zijn met het invoeren van de digitale dossiers. Dit betekent concreet dat de begroting van de JGZ-instellingen moet zijn goedgekeurd, er een pakketkeuze gaande is, er een implementatieplan ligt en er een projectorganisatie staat. 2009 is daarom door minister Rouvoet als invoeringsjaar betiteld en eind 2009 moeten alle instellingen met digitale dossiers werken.

Jeugd Preventie Team

Het Jeugd Preventie Team (JPT), is een samenwerkingsverband tussen de politie Zuid-Holland-Zuid en Bureau Jeugdzorg Zuid-Holland. Bij het JPT werken coördinatoren van de politie en maatschappelijk werkers van Bureau Jeugdzorg samen in één team. Medewerkers van de politie Zuid-Holland-Zuid kunnen zelf rechtstreeks jongeren aanmelden bij het JPT. Ook via de sociale netwerken waar de politie deel van uitmaakt kunnen jongeren voor het JPT worden aangemeld. Waar nodig werkt het JPT samen met Bureau Halt, de Raad voor de Kinderbescherming, Openbaar Ministerie, Leerplicht, Centrum Integratiebevordering Buitenlanders en andere partners.

Het JPT richt zich met name op jongeren die dreigen in contact te komen met politie/ justitie. Het JPT werkt preventief en kan meer, intensieve, niet geïndiceerde begeleiding/ zorg bieden aan jongeren dan vanuit de signaleringsnetwerken geboden kan worden. Het uitgangspunt in de hulpverlening is dat de hulp laagdrempelig en vraaggericht is, zo dicht mogelijk bij huis plaatsvindt, zo licht mogelijk is en zo kort mogelijk duurt. Het JPT neemt de hulpvraag van de jongere en/of ouder/verzorger als uitgangspunt en richt zich op het vergroten van de competentie van de jongere/ouder(s)/verzorger(s) in hun dagelijks functioneren en hun omgang met psychosociale problematiek. De hulp door het JPT vindt weliswaar plaats in het vrijwillig kader, maar gezien het maatschappelijk belang worden jongeren en ouders waar nodig door het JPT ook gewezen op hun verantwoordelijkheden. Het JPT vormt een schakel tussen het gemeentelijke preventief beleid en de provinciale jeugdzorg. Met het JPT geeft de gemeente invulling aan de wettelijke verplichting die zij heeft in de nieuwe Wet op de jeugdzorg en de WMO betreffende het bieden van licht pedagogische hulp¹⁹.

Gezondheid

Een goede gezondheid is een belangrijke randvoorwaarde voor een optimale ontwikkeling. In de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) is onder andere opgenomen dat de gemeente zorg draagt voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg. Een van de taken van de gemeente is de vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen, het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding.

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat de Papendrechtse Jeugd niet altijd even gezond leeft. Ongezonder gedrag kan op latere leeftijd voor problemen zorgen. Daarom is het belangrijk dat gezond gedrag bij jongeren wordt gestimuleerd.

Naar aanleiding van de vorige kadernota hebben diverse preventieve activiteiten plaatsgevonden ten aanzien van verslaving²⁰. Daarnaast is in relatie met het onderwijs een aantal ontwikkelingen gaande welke de verwachting hebben bij te dragen tot het bevorderen van gezond gedrag²¹. Ook is in de begroting 2008 € 10.000 vrijgemaakt zodat samen met de scholen voor voortgezet onderwijs in Papendrecht een project opgezet kan worden dan wel om bestaande projecten verder te ondersteunen ten behoeve van het verzorgen van voorlichting en preventie omtrent bijvoorbeeld (problematisch) alcoholgebruik en drugsgebruik door jongeren²².

Gekeken dient te worden of het aanbod van preventieve activiteiten nog wel de juiste is gezien de resultaten vanuit hoofdstuk 3 (het aanbod dient zich op het gedrag te richten waar het gedrag het meest afwijkt van het landelijke en regionale gemiddelde). Daarnaast dient de komende jaren gemonitord te worden om te kijken of de inspanningen effect hebben. De effectmeting gaat via de algemene gezondheidsmonitor en de jeugdgezondheidsmonitor (worden door de GGD uitgevoerd).

Overlast

De plaatsen in de buitenruimte waar jeugd elkaar regelmatig ontmoeten, leveren soms wrijving op tussen jeugd en volwassenen. Buurtbewoners ervaren het hangen van jongeren soms als overlast. Daarnaast vertonen sommige jongeren crimineel gedrag. Het betreft hier dan voornamelijk vandalisme zoals wildplakken en graffiti.

Het tegengaan van overlast is geen wettelijke taak in het kader van de Wet op de jeugdzorg en de Wmo zoals genoemd aan het begin van deze paragraaf. Het is echter van belang dat de jeugd niet op gespannen voet leeft met oudere generaties of direct omwonende van de hangplek. Daarnaast is het belangrijk dat jongeren niet afglijden naar het criminele circuit.

Belangrijk om te melden is dat, alvorens wordt aangegeven op welke wijze de gemeente zich inspant om overlast door jongeren te verminderen, het verblijf in de buitenruimte van jongeren van 18-23 jaar buiten het jeugdbeleid valt. Voor deze jongeren gelden 'volwassen' voorzieningen. Als overlast wordt veroorzaakt, is dat een kwestie van handhaving van de openbare orde.

Er worden diverse activiteiten aangeboden welke een preventieve werking hebben om overlast te voorkomen. Wanneer activiteiten georganiseerd worden die aansluiten op de behoefte van jongeren, zullen deze jongeren minder 'hangen'. Echter, er dient vermeld te worden dat sommige jongeren

¹⁹ 'Het bieden van licht pedagogische hulp' is een van de taken die opgenomen moeten worden in het CJG. Het JPT zal dus of een link moeten krijgen met het CJG of wanneer het CJG op een andere manier deze wettelijke taak vorm gaat geven, moet gekeken worden naar de nog toegevoegde waarde van het JPT.

²⁰ Deze activiteiten werden aangeboden voor BoumanGGZ. Scholen en Interval konden van dit aanbod gebruik maken.

²¹ Het betreft de methode 'gezonde school en genotmiddelen' en vanuit het lokaal gezondheidsbeleid worden diverse gezonde schoolmethoden aan scholen aangeboden.

²² De genoemde € 10.000 is in de begroting 2008 opgenomen naar aanleiding van een ingediend amendement van de ChristenUnie.

alleen willen hangen en niets anders (zij willen niet deelnemen aan activiteiten). De open inloop bij Interval kan hiervoor een uitkomst zijn. Interval en de jongerenwerker hebben hier een duidelijke rol in. Deze rol is verder uitgewerkt in de paragraaf over vrije tijd.

JOOP (JOngeren Overleg Papendrecht, voorheen ook wel het driemensschap genoemd) is een overlegvorm gericht op het bestrijden en beperken van jeugdoverlast in Papendrecht. Aan het overleg nemen deel de politie, de ambulant jongerenwerker, de beleidsmedewerker jeugd en de wijkcoördinator. Eens in de zes weken worden door de betrokkenen de overlastgevende groepen besproken. De aanpak kenmerkt zich door incident gestuurde acties, er is geen afgesproken gestructureerde werkwijze. Het is noodzakelijk een gestructureerde werkwijze te ontwikkelen die duidelijkheid geeft over de rollen en verantwoordelijkheden van de leden van JOOP en die informatie oplevert voor het te voeren beleid.

In 2007 zijn 42 meldingen gedaan van graffiti op gebouwen en straatmeubilair. Het verwijderen van deze graffiti brengt hoge kosten met zich mee. De gemeente is begonnen met het bijhouden van schades aan gemeentelijke objecten. Vanuit de evaluatie van de kadernota jeugd 2003 is aanbevolen deze registratie verder te formaliseren en afspraken te maken met de gemeente, afdeling Stedelijk beheer en de politie over de aangiften.

5.1.1 Doelen zorg en dienstverlening

De doelstelling zoals omschreven in de welzijnsvisie, de wettelijke taken die de gemeente heeft op het gebied van preventief jeugdbeleid en de hierboven omschreven huidige situatie, leiden tot de volgende doelen betreffende zorg en dienstverlening voor het jeugdbeleid:

1. Jeugdigen en hun ouders met een individuele hulpvraag/ behoefte kunnen een beroep doen op een sluitende keten van zorg en begeleiding.
2. Bevorderen gezond gedrag van jongeren.
3. Jongeren veroorzaken minder overlast voor buurtbewoners.

5.1.2 Hoe wordt aan deze doelen gewerkt.

Om de doelen ten aanzien van zorg en dienstverlening te bewerkstelligen, worden de komende twee jaar de volgende acties ondernomen.

Zorg & Dienstverlening			
<i>Doel</i>		<i>Actie</i>	<i>planning</i>
Jeugdigen en hun ouders met een individuele hulpvraag/ behoefte kunnen een beroep doen op een sluitende keten van zorg en begeleiding			
	1.a	Realiseren van een CJG	2011
	1.b	Realiseren ZAT 4-12 jarige	2009
	1.c	Evaluëren signaleringsnetwerken	ieder jaar
	1.d	Versterken zorgstructuur PO	2009 e.v.
	1.e	Verwijsindex invoeren + evalueren	2009
	1.f	Invoering EKD JGZ	2009
	1.g	Voortzetten JPT	vanaf 2009
Bevorderen van gezond gedrag			
	2.a	(Indien nodig bijstellen en) voorzetten van preventieve activiteiten	vanaf 2009
	2.b	Monitoren van de effecten van de diverse inspanningen	vanaf 2009
Jongeren veroorzaken minder overlast			
	3.a	Ontwikkelen van een gestructureerde werkwijze voor JOOP	2009
	3.b	Ontwikkelen van een vorm voor de bestrijding van vandalisme	2009

5.2 Scholing en educatie

In de welzijnsvisie Papendrecht is de doelstelling van scholing en educatie als volgt geformuleerd: *Papendrecht streeft naar een dekkend aanbod van onderwijs en educatie met oog voor het motto 'een leven lang leren'. Scholing en educatie hebben een belangrijke taak om sociale uitsluiting te voorkomen en integratie te bevorderen.*

De indeling die in de vorige nota is gebruikt om het beleidsveld scholing en educatie te behandelen, is ook in deze nota zo veel mogelijk gehanteerd om de huidige stand van zaken in Papendrecht te omschrijven, namelijk:

- Algemeen toegankelijk onderwijs
- Doorlopende leerlijn
- Aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt²³
- Maatschappelijke participatie

In bijlage 2 vindt u een overzicht van de overleggen op het gebied van scholing en educatie, welke partijen aan de overleggen deelnemen en welke verantwoordelijkheden de partijen hebben binnen de diverse overleggen.

Algemeen toegankelijk onderwijs

Veilige routes

In de vorige nota was opgenomen dat leerlingen veilig naar school moeten kunnen gaan. Naar aanleiding hiervan is een aantal maatregelen genomen (op het gebied van educatie en infrastructuur). Om te bepalen of het beleid resultaten heeft opgeleverd en mogelijk bijgesteld moet worden, dienen deze maatregelen geëvalueerd te worden (dit is nog niet gebeurd omdat de maatregelen pas kort geleden zijn gerealiseerd).

Zwemonderwijs

Een ander punt dat te maken heeft met veiligheid maar niet direct met onderwijs is verbonden, is veiligheid van jongere kinderen bij het water. Formeel gezien heeft de gemeente geen wettelijke verplichting om het schoolzwemmen financieel te ondersteunen. Eind 2005 is echter toch besloten het zwemonderwijs in groep 4 te handhaven onder schooltijd.

Er is gekozen om het schoolzwemmen te blijven financieren omdat dit het risico verkleint dat Papendrechtse kinderen onvoldoende zijn toegerust om veilig in een waterrijke omgeving te leven. Daarnaast levert schoolzwemmen een belangrijke bijdrage aan de variëteit in het bewegingsonderwijs. Echter, 70% van de leerlingen heeft al een zwemdiploma bij aanvang van het schoolzwemmen. Voor de 30% zonder diploma is het schoolzwemmen dus belangrijk om het genoemde risico te beperken. Om te kunnen oordelen of het schoolzwemmen er nu echt voor zorgt dat kinderen hun diploma halen en dus veilig kunnen opgroeien nabij het water, is het wenselijk om te kijken wat het effect is van het schoolzwemmen. Er zal bekeken moeten worden hoeveel procent van de kinderen bij aanvang van groep 5 het eerste zwemdiploma heeft gehaald. Nadat de gegevens van de evaluatie bekend zijn, zal gekeken moeten worden of de regeling die nu van kracht is, toereikend is om het percentage kinderen met een eerste zwemdiploma te doen verhogen.

Godsdienstonderwijs

Aangezien ook het kopje zwemonderwijs besproken is onder deze paragraaf, wordt hier ook het godsdienstonderwijs besproken.

Voor gemeenten bestaat geen wettelijke verplichting het godsdienst- of levensbeschouwelijk onderwijs op de openbare school te subsidiëren. Gemeenten zijn vrij om subsidie te verstrekken. Deze subsidie gaat niet naar de scholen maar naar de betreffende humanistische dan wel religieuze organisaties of kerken. Het aantal gemeenten dat deze subsidie verstrekt daalt de laatste jaren. In Papendrecht wordt nog wel subsidie verleend aan instellingen voor godsdienstonderwijs dan wel voor levensbeschouwelijk vormingsonderwijs. De komende jaren zal goed gekeken worden naar welke wettelijke taken de gemeente heeft en welke niet wettelijke taken zij toch wil financieren en welke niet (zie hiervoor ook hoofdstuk 7).

²³ In vorige nota was het kopje Education permanente opgenomen. Dit is in deze nota gewijzigd in aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt.

Doorlopende leerlijn

Op jonge leeftijd kan al gewerkt worden aan het voorkomen van schooluitval/ het behalen van een startkwalificatie. Wanneer kinderen op jonge leeftijd het taalniveau hebben dat bij hun leeftijd past, worden vaak problemen in de rest van de schoolcarrière voorkomen. Daarom is het van belang te investeren in het voorkomen van (taal)achterstanden bij jonge kinderen.

De gemeente heeft een belangrijke taak in de vroegsignalering van taalachterstanden en het vve-aanbod²⁴ voor kinderen met (risico voor) onderwijsachterstanden. De scholen hebben echter de verantwoordelijkheid (en middelen) gekregen voor de voerschoolse educatie (4-6 jaar). De gemeente is verantwoordelijk voor de voerschoolse educatie (2 ½ - 4 jaar) en ze hebben de verantwoordelijkheid voor de samenhang in de vorm van het bieden van een doorlopende leerlijn en schakelklassen.

VVE

In de huidige periode voor het landelijke Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) ontvangt de gemeente geld vanuit het rijk met als doel 70% van de doelgroeppeuters te bereiken. Deze doelgroeppeuters dienen tenminste drie dagdelen per week begeleid te worden aan de hand van een erkend vve-programma.

Papendrecht heeft geen OAB-plan maar een samenwerkingsovereenkomst 'Kansen voor Kinderen' afgesloten met een aantal instellingen²⁵. In deze samenwerkingsovereenkomst is aangegeven dat het aantal leerlingen met een d of e score op de taal-lees-toetsen aan het eind van groep 3 zo klein mogelijk moet zijn²⁶. Voor de voerschoolse periode geldt dat gestreefd wordt naar het zo vroegtijdig mogelijk signaleren van risicokinderen en het stimuleren van de deelname van deze kinderen aan de peuterspeelzaal. Er zijn echter geen meetbare doelstellingen opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst. Hierdoor is het niet mogelijk om op basis van de bestaande samenwerkingsovereenkomst en de activiteiten die op basis daarvan worden uitgevoerd, aan te tonen dat wordt voldaan aan de eisen die het rijk stelt aan het OAB.

Momenteel wordt niet voldaan aan de eisen van het Rijk. Dit heeft nog geen financiële gevolgen omdat de eisen van het Rijk nog geen verplichtend karakter hebben. Dat verplichtende karakter is er vanaf 2011 wel. Om er voor te zorgen dat de financiële middelen die Papendrecht ontvangt van het Rijk ten behoeve van het OAB op de juiste manier worden besteed, dienen scherpere afspraken met de betrokken instelling te worden gemaakt. Met de instellingen met wie de samenwerkingsovereenkomst is afgesloten, is hier al overleg over geweest. Afsproken is dat een bijlage bij de samenwerkingsovereenkomst komt waarin de in 2009 te maken afspraken worden opgenomen. Hierbij worden de toekomstige ontwikkelingen in de voerschoolse periode nadrukkelijk meegenomen (toenemend doelgroepbereik, meer dagdelen VVE beschikbaar en harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderdagverblijven). De komende periode is het daarnaast belangrijk om de resultaten van het OAB beter te meten en te monitoren. Naast een eigen nulmeting door de betrokken partijen, is het ook van belang dat een onafhankelijke nulmeting wordt uitgevoerd.

Peuterspeelzalen

De uitvoering van het plan 'Kansen voor Kinderen' loopt grotendeels via de peuterspeelzalen. Op dit moment is er geen vastgesteld peuterspeelzalenbeleid. Wel zijn er kwaliteitsregels voor de peuterspeelzalen. Daarnaast is de beleidslijn dat ten aanzien van de peuterspeelzalen de gemeente alleen een taak ziet voor die peuters waarvan de ouders de ouderbijdrage niet kunnen betalen.

Het is wenselijk om peuterspeelzalenbeleid te schrijven zodat voor de gemeente, de aanbieder(s) van peuterspeelzaalwerk en de ouders duidelijk is welk doel de gemeente heeft ten aanzien van de peuterspeelzalen. In het peuterspeelzalenbeleid is het wenselijk op te nemen welke middelen de gemeente beschikbaar stelt voor het peuterspeelzaalwerk en hoe deze middelen beschikbaar worden gesteld (op basis van welke eenhe(i)d(en) wordt een peuterspeelzaal gesubsidieerd?). In het beleid dient ook de harmonisatie tussen de kinderopvang en peuterspeelzalen verwerkt te worden²⁷.

²⁴ Vve staat voor voor- en voerschoolse educatie

²⁵ Het betreft de volgende instellingen: de aanbieder van peuterspeelzalen en kinderopvang (Wasko), scholen primair onderwijs en Rivas Zorggroep

²⁶ De score loopt van a tot en met e. A, b en c zijn voldoende en d en e zijn onvoldoende.

²⁷ Zie brief van de staatsecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan de Tweede Kamer met het onderwerp 'Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie', datum 23 mei 2008.

Kinderopvang

Op 1 januari 2005 is de wet Kinderopvang ingevoerd. De wet eist dat kindercentra (kinderopvang en naschoolse opvang) en gastouders verantwoorde kinderopvang leveren. Hiertoe zijn in de wet minimale kwaliteitseisen geformuleerd. De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op en handhaven van de kwaliteit. Speciaal aangewezen toezichthouders van de GGD voeren in opdracht van de gemeente het toezicht uit. Als niet voldaan wordt aan de kwaliteitseisen uit de wet Kinderopvang, kan de gemeente sancties opleggen aan kindercentra en gastouders.

Vanaf 1 april 2008 zijn de kwaliteitseisen in de wet veranderd. Daarnaast zijn de eisen die aan gastouderbureaus worden gesteld, verscherpt. Door veranderingen in wetgeving en de wijze van toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang, moeten de huidige afwegingsmodellen dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang aangepast worden zodat voldaan wordt aan het landelijke kader. Op dit moment wordt er in regionaal verband gekeken of het mogelijk is om de sancties die opgelegd worden bij bepaalde overtredingen voor alle gemeenten uit de regio gelijk te krijgen.

Naast de verantwoordelijkheid ten aanzien van de kwaliteit, heeft de gemeente geen andere wettelijke verplichtingen ten aanzien van de kinderopvang. Wel kan de kinderopvang een rol spelen in het OAB beleid aangezien een behoorlijk aantal kinderen in de voorschoolse periode gebruik maken van de kinderopvang. In het nog te schrijven OAB dient daarom aandacht te zijn voor de kinderen die gebruik maken van kinderopvang.

Voorkomen tussentijdse uitval

Per 1 augustus 2007 geldt de kwalificatieplicht. Alle leerlingen blijven volledig leerplichtig tot het einde van het schooljaar waarin ze zestien jaar worden. Na de beëindiging van de volledige leerplicht gaat de kwalificatieplicht gelden voor jongeren die:

- nog geen 18 jaar zijn;
- nog geen startkwalificatie hebben behaald en
- de volledige leerplicht achter de rug hebben.

De bedoeling is dat de leerlingen minstens een havo-, vwo- of mbo2-diploma halen. Deze uitbreiding van de huidige leerplicht is een middel om schooluitval van jongeren te voorkomen en hen een degelijke positie te geven op de arbeidsmarkt.

Wanneer de kadernota onderwijsbeleid 2006-2010 geactualiseerd wordt, dient de invoering van de kwalificatieplicht geëvalueerd te worden.

In de onderwijs carrière van kinderen moeten zij meerdere keren van leeromgeving veranderen. Het betreft minimaal de volgende overgangen:

- van voorschoolse periode naar het primair onderwijs;
- van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs;
- van voortgezet onderwijs naar middelbaar of beroepsonderwijs indien er nog geen startkwalificatie behaald is (het betreft dan voornamelijk de overgang van vmbo naar mbo).

Om tussentijdse uitval te voorkomen, is het van belang om de overgangen in de schoolloopbaan soepel te laten verlopen. Om deze overgangen soepel te laten verlopen is vooral afstemming en samenwerking tussen de verschillende onderwijspartners noodzakelijk. De gemeente spant zich in om de afstemming en samenwerking te bevorderen. Dit is mogelijk door het onderwerp (de overgangen in de schoolloopbaan soepel te laten verlopen) voor de LEA te agenderen.

Het is van belang dat leerlingen op school de juiste ondersteuning krijgen zodat er geen obstakels zijn voor een succesvolle schoolloopbaan. Onderzocht moet worden welke ondersteuning de scholen nu bieden, of extra ondersteuning noodzakelijk is, of dat de huidige ondersteuning anders moet worden ingezet en wat de rol van de gemeente in deze ondersteuning moet zijn.

Brede School

Een Brede School kan worden omschreven als een netwerk van onderwijs en vele andere voorzieningen voor kinderen en ouders, zoals opvang, zorg, welzijn, cultuur, sport etc, met als doel de actieve deelname van kinderen aan de samenleving te bevorderen kinderen een goede 'dagindeling' te bieden, mogelijke achterstanden van kinderen weg te nemen en hun sociale competentie te vergroten²⁸.

²⁸ Definitie afkomstig uit B&W voorstel d.d. 13 maart 2008, onderwerp Ontwikkeling Brede School in Papendrecht.

In de kadernota onderwijs 2006-2010 is het voornemen opgenomen om met vertegenwoordigers van de schoolbesturen, de gemeente en relevante maatschappelijke organisaties een Brede Schoolconcept voor Papendrecht te gaan ontwikkelen. In het najaar 2008 is de 'visie concept brede school Papendrecht, volwaardig opgroeien in een zorgzame omgeving' vastgesteld.

Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)

Een onderdeel van de WEB is het Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VAVO). Dit is, anders dan de naam doet vermoeden, niet alleen voor volwassenen. De uitvoering van de WEB is overgedragen aan de GR Drechtsteden. Wel vindt met de deelnemende gemeenten overleg plaats over de WEB. Het budget voor de WEB, wordt door het ministerie rechtstreeks overgemaakt naar de Drechtsteden.

Het ROC Da Vinci voert het VAVO uit. Het VAVO biedt de volgende producten aan:

1) HAVO en VWO tweede kans.

Het VAVO biedt volwassenen de mogelijkheid om alsnog certificaten en het diploma te behalen voor HAVO en VWO. Daarmee zijn ze beter toegerust voor vervolgopleiding en hebben meer kans op de arbeidsmarkt.

Deze voorziening wordt tevens aangeboden voor 16/ 17-jarigen, die uitvallen bij het Voortgezet Onderwijs (op grond van de Rutteregeling, die overdracht van financiën van VO naar VAVO regelt) en via het VAVO alsnog hun startkwalificatie kunnen halen.

2) Hulpstructuur.

Uitvallers in het VMBO-TL worden ingeschreven in een MBO-opleiding van het Da Vinci College. Via een hulpstructuur ondersteunt het VAVO deze deelnemers om met succes de MBO-opleiding te kunnen afronden. De ondersteuning is aangepast aan de behoefte van de deelnemer en bevat bijvoorbeeld extra lessen op het gebied van Nederlands en Wiskunde/rekenen, verbetering van het studiegedrag, sociale vaardigheden en intensieve trajectbegeleiding.

Ook deelnemers die van het MBO willen doorstromen naar een HBO-opleiding kunnen in combinatie met hun MBO-opleiding HAVO-vakken volgen, die aansluiting geven op de eisen van de HBO-opleiding.

3) Beroeps- en studiekeuzebegeleiding voortijdig schoolverlaters

Toelating van schoolverlaters op het VAVO wordt geregeld door Bureau Leerplicht door middel van de Poortwachtersfunctie. Daar vindt de eerste afweging plaats of het VAVO een geschikte studiekeuze is. Deze keuze wordt door het VAVO in nauw overleg met het VO verder uitgewerkt in een individueel leertraject. Als begin van dit leertraject, maar ook tijdens het traject kan de deelnemer gebruik maken van de volgende instrumenten: EVC-procedure, capaciteitenonderzoek, assessment, beroepskeuzeonderzoek.

4) Studiebegeleiding minderjarige deelnemers.

Onder begeleiding van een vakdocent kunnen deelnemers extra oefenstof doornemen, waardoor ze het tempo van de reguliere lessen beter kunnen volgen. Oefenmodules worden bijvoorbeeld aangeboden voor Nederlands, wiskunde en natuurkunde.

Vanaf 2009 zullen de WEB-gelden deel uitmaken van het participatiebudget, waarin naast de WEB-gelden ook het werkdeel van de Wwb (Wet werk en bijstand) en de Wi-gelden (Wet inburgering). Het participatiebudget ontvangen de gemeenten zelf. Maar omdat de taken die met de gelden worden uitgevoerd, zijn overgedragen aan de GR Drechtsteden, worden de gelden ook overgedragen aan de GR Drechtsteden.

Voor de komende jaren, moeten nieuwe productcontracten met Da Vinci worden afgesloten. In regionaal verband worden hierover afspraken gemaakt met Da Vinci.

Aansluiting onderwijs/ arbeidsmarkt

Vanaf schooljaar 2008-2009 kunnen leerlingen werkervaringen opdoen in de bedrijven welke onderdeel zijn van het Lokaal onderwijs centrum West Alblasserwaard (LOC waw)²⁹. Het LOC waw is een opleidingscentrum dat tot stand is gekomen door samenwerking van 5 VO scholen uit de

²⁹ Het betreft de volgende bedrijven De Haan Verhuizingen, Visser Smit & Hanab en Kringloopbedrijf Opnieuw & CO.

Drechtsteden³⁰ enerzijds en onderwijsleerbedrijven anderzijds. Het LOC waw zorgt voor een dekkend aanbod van onderwijs zodat het voor ondernemers aantrekkelijk is om samen te werken met het onderwijs. Op deze manier wordt het onderwijs meer vraaggericht. Daarnaast zorgt het LOC waw ervoor dat gekwalificeerd personeel uit het onderwijs komt en dat leerlingen doorstromen naar een vervolgopleiding.

In 2009 is het doel dat een stichting wordt opgericht waarin de betrokken scholen en bedrijven afspraken maken over onder andere de financiering, bedrijfsvoering e.d. zodat op den duur het LOC waw dat nu betaald wordt vanuit gemeenschapsgeld, gefinancierd wordt door de scholen en het bedrijfsleven.

Wonen

Niet geheel aansluitend bij scholing en educatie en aansluiting onderwijs/ arbeidsmarkt betreft het onderwerp 'wonen'. Echter, nadat jongeren hun schoolcarrière hebben afgerond, een baan hebben gevonden, willen de meeste jongeren ook op zichzelf gaan wonen. Jongeren en jonge gezinnen zijn doelgroepen binnen het woonbeleid van de gemeente.

Lange wachtlijsten en hogere huizenprijzen verkleinen, net als bij veel andere groepen, de slaagkans van jongeren op de woningmarkt. De steeds hogere eisen die jongeren stellen, hebben echter ook een negatieve invloed op de slaagkans. Om hun slaagkans te vergroten, zijn in samenwerking met de woningstichting, in Papendrecht voor de groep 18 t/m 22 jaar 139 woningen aan de Stellingmolen (49 woningen), Haagbeukhof (51 woningen) en Leeuwerikstraat (39 woningen) gelabeld. Dit is vastgelegd in de nota "Labelen woningen jongeren". Uit cijfers van de regionale stichting die de huurwoningen van alle regionale woningcorporaties aanbiedt, stichting Woonkeus, blijkt dat de groep 18 t/m 22 jaar gezien hun omvang een exact evenredig deel van de huurwoningen in Papendrecht krijgt toegewezen. Verder valt op, dat deze groep ten opzichte van andere leeftijdsgroepen de hoogste slaagkans heeft voor woningen buiten Papendrecht. Daarmee krijgt deze groep ten opzichte van andere woningzoekenden een groter aandeel woningen toegewezen.

Veel jongeren krijgen de financiering van de eerste woning net niet rond. Hiervoor heeft Papendrecht, sinds 2005, de Starterslening in het leven geroepen. Met de Starterslening worden de starters geholpen bij het kopen van hun eerste eigen huis. Met het verstrekken van deze lening krijgen starters de kans zelf een huis te kopen. Om te kijken of de Starterslening voorziet in het doel waarvoor de lening in het leven is geroepen, is het van belang dat er een evaluatie plaatsvindt.

Naast jongeren die op zich zelf wonen, woont het merendeel van jongeren (0-23) nog bij hun ouders. De gezinnen met kinderen nemen volgens de Primosprognose³¹ in de komende jaren licht toe in aantal (van 39.800 naar 41.900 gezinshoudens), maar het relatieve aandeel zakt (van 36% naar 34% in 2015). Domineerden in 2003 nog de jonge gezinnen tot 45 jaar, in 2015 zijn de gezinnen bijna gelijk verdeeld over jongere en oudere huishoudens. Zowel het aantal als het aandeel jonge gezinnen met kleine kinderen neemt sterk af. Met andere woorden: de ontgroening slaat toe. Dit heeft niet alleen gevolgen voor de woningvraag, maar ook voor allerlei andere aspecten zoals de gewenste voorzieningen in de buurt.

Het aantal en aandeel oudere gezinnen met oudere kinderen neemt in eerste instantie echter nog fors toe. De verwachting is, dat na 2015 ook deze groep zal afnemen.

De woningvraag van jongere gezinnen zal in de toekomst in kwantitatieve zin makkelijker beantwoord kunnen worden. Dat laat onverlet, dat op wijkniveau kindvriendelijkheid en nabijheid van scholen en voorzieningen aandachtspunt blijft. Een kindvriendelijk woonmilieu is voor deze groep huishoudens zeer belangrijk.

Maatschappelijke participatie

Maatschappelijke stages

Op het Willem de Zwijger wordt sinds 4 jaar uitvoering gegeven aan een vorm van maatschappelijke stages. Voor de bovenbouw van de HAVO en VWO opleiding zijn dit stages van 20 tot 40 uur. Stichting PAD ((Participatie & Activering Drechtsteden), begeleidt de school en waar nodig de leerlingen naar een stageplek en tijdens de stage. Voor de VMBO opleiding wordt sinds 2 jaar geëxperimenteerd met projectmatige (groeps)stages. Het is de bedoeling deze projecten de komende jaren verder uit te bouwen.

³⁰ Da Vinci College te Dordrecht, Willem de Zwijger en De Lage Waard uit Papendrecht, De Sprong en het Griendencollege uit Sliedrecht

³¹ regionale cijfers Drechtsteden

De Lage Waard biedt haar leerlingen van het VMBO ook (korte) stages. Zij worden hierbij niet ondersteund door een ondersteuningsorganisaties zoals PAD. Aan de groepen in de HAVO en VWO wordt nog geen maatschappelijke stage aangeboden. Ook voor de Lage Waard geldt dat zij het aantal en de omvang van de maatschappelijke stages de komende jaren gaat uitbouwen.

Vanaf 2011 moeten alle leerlingen die binnen komen in het VO tijdens hun schoolcarrière een maatschappelijke stage van tenminste 72 uur uitvoeren. De voorbereidingen voor het realiseren van voldoende stageplekken worden door de gemeente samen met de scholen uitgevoerd. Aanvankelijk zou dit in Drechtstedenverband opgepakt worden. Veel van de betrokken gemeenten hebben hiervoor echter geen budget beschikbaar. De gemeente Papendrecht heeft voor de komende jaren wel budget gereserveerd voor de maatschappelijke stages. De gemeentelijke taak is beperkt tot het organiseren van een makelaarsfunctie tussen vrijwilligers (de scholieren die maatschappelijke stages gaan lopen) en de organisaties die maatschappelijke stages aanbieden. De komende tijd wordt onderzocht met welke partner(s) uitvoering wordt gegeven aan de maatschappelijke stages vanaf 2011. Vooralsnog is stichting PAD uitgenodigd zijn visie op deze makelaarsfunctie kenbaar te maken.

Jeugdraad

De beide VO scholen hebben aangegeven in het kader van de maatschappelijke stages de behoefte te hebben de jeugdraad nieuw leven in te blazen. In het coalitieakkoord is deze wens ook uitgesproken. Vanaf schooljaar 2008-2009 wordt bekeken hoe deze wens gerealiseerd kan worden.

5.2.1 Doelen scholing en educatie

De doelstelling zoals omschreven in de welzijnsvisie, de wettelijke taken die de gemeente heeft ten aanzien van het lokaal onderwijsbeleid en de hierboven omschreven huidige situatie, leiden tot de volgende doelen betreffende scholing en educatie voor het geactualiseerde jeugdbeleid:

1. De in de gemeente aanwezige onderwijsvoorzieningen zijn goed bereikbaar.
2. Er is sprake van een doorlopende leerlijn zodat iedere schoolverlater het onderwijs verlaat met ten minste een op zijn/ haar mogelijkheden aansluitende startkwalificatie.
3. Er wordt ondersteuning geboden aan jongeren bij de overstap naar de arbeidsmarkt en zelfstandig functioneren in de maatschappij.

5.2.2 Hoe wordt aan deze doelen gewerkt.

Om de doelen ten aanzien van scholing en educatie te bewerkstelligen, worden de komende twee jaar de volgende acties ondernomen.

Scholing & Educatie			
<i>Doel</i>		<i>Actie</i>	<i>planning</i>
Onderwijsvoorzieningen zijn goed bereikbaar			
	1.a	Evaluatie veilige routes	2009
	1.b	Evaluatie schoolzwemmen	2009
Doorlopende leerlijn, het onderwijs wordt verlaten met een startkwalificatie			
	2.a	Nul-meting onderwijsachterstandenbeleid	2008
	2.b	Vaststellen onderwijsachterstandenbeleid	2009
	2.c	Vaststellen peuterspeelzalenbeleid	2010
	2.d	Herzien afwegingsmodellen dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang	2008
	2.e	Evalueren kwalificatieplicht (in kader onderwijsbeleid)	2011
	2.f	Schoolovergangen soepel laten verlopen (inspanning plegen op afstemming en samenwerking tussen onderwijspartners)	2008-2010
	2.g	Onderzoek onderwijsondersteuning	2010
	2.h	Beleidsnota brede school vaststellen	2008
	2.i	Productafspraken maken met Da Vinci betreffende VAVO	2009
Aansluiting onderwijs/ arbeidsmarkt			
	3.a	Verder invullen LOC	2009
	3.b	Evalueren starterslening	2008
Maatschappelijke participatie			
	4.a	Organiseren makelaarsfunctie tussen vrijwilligers en de organisaties die de maatschappelijke stages aanbieden	2009
	4.b	Opnieuw installeren jeugdraad	2009

5.3 Vrije tijd

In de welzijnsvisie Papendrecht is de doelstelling van vrije tijd als volgt geformuleerd: *Papendrecht streeft naar het inzetten van en zonodig creëren van voorzieningen op het gebied van cultuur, recreatie, sport en horeca (samenwerking met marktpartijen) voor zowel de georganiseerde als ongeorganiseerde vormen van vrijetijdsbesteding. Hiermee hebben deze voorzieningen onder andere een preventieve taak om sociale uitsluiting te voorkomen.*

Hieronder komen een aantal producten en thema's aan de orde aan de orde die te maken hebben met vrije tijd welke een preventieve taak hebben en sociale uitsluiting voorkomen.

Interval

Jongeren (14-18) hebben bij verschillende gelegenheden³² aangegeven dat zij van mening zijn dat er te weinig te doen is voor hen. Hier wordt deels al gehoor aangegeven doordat Interval haar activiteitenaanbod meer is gaan richten op activiteiten (in plaats van het bieden van cursussen). Daarnaast start Interval vanaf september 2008 met twee inloopavonden voor jongeren. De inloop is gericht op jongeren die doorgaans op straat hangen en nergens anders terecht kunnen en mede om de openbare ruimte te ontlasten. Het is voor zowel het in pandig jongerenwerk als voor het ambulante jongerenwerk een middel om contact te leggen en de gelegde contacten uit te diepen. De jongeren worden door de jongerenwerkers gemotiveerd, gestimuleerd en geactiveerd mee te doen met de activiteiten en te helpen bij de organisatie van de activiteiten in Interval.

Interval heeft ook een activiteitenaanbod voor kinderen (12-). Van dit aanbod wordt goed gebruik gemaakt en speelt dus in op een bepaalde behoefte. Het is daarom belangrijk dat er een aanbod blijft voor kinderen.

De inloopavonden moeten na één seizoen worden geëvalueerd. Indien uit de evaluatie blijkt dat er behoefte is aan meer inloop/ activiteiten voor jongeren, dan betekent dat dat een keuze gemaakt moet worden over de toekomst van Interval. Wanneer het jongerenwerk wil gaan uitbreiden, moeten bepaalde keuzes worden gemaakt. Gaat Interval als jongerencentrum fungeren, of blijft Interval een wijkcentrum voor alle inwoners van Papendrecht. Indien er voor gekozen wordt dat Interval gaat fungeren als jongerencentrum, dan betekent dit ook dat de wijkfunctie van Interval 'minder wordt'. Dit kan betekenen dat er minder mogelijkheden zijn voor activiteiten voor kinderen (12-). Los van of andere buurtbewoners/ (ouders van) kinderen nog wel gebruik willen maken van Interval wanneer daar 'hangjongeren' rondhangen, wordt het aantal beschikbare ruimtes dat verhuurd kan worden aan andere partijen (zoals stichting ToBe) beperkt wanneer die ruimtes gebruikt worden voor/ door jongeren. Er kan ook bekeken worden of het in pandig jongerenwerk op een andere locatie kan worden ondergebracht. Interval kan in dat geval verder uitgebreid worden als buurtcentrum.

Wanneer bekend is of er echt behoefte is aan een jongerencentrum of toch meer aan een buurtcentrum, zal bekeken moeten worden of het gebouw waarin Interval nu zit, dusdanig is toegerust zodat er optimaal gebruik gemaakt kan worden van het jongerencentrum dan wel buurtcentrum. Aan een buurtcentrum worden andere eisen gesteld dan aan een jongerencentrum.

Commercieel vermaak

Meerdere keren is er door jeugd gevraagd om (nieuwe) vrijetijdsvoorzieningen in de commerciële sfeer zoals evenementen en uitgaansmogelijkheden. De gemeente gaat niet actief op zoek naar ondernemers die in Papendrecht in evenementen en uitgaansmogelijkheden willen investeren. Dit is namelijk geen taak van de gemeente. Daarentegen, wanneer een ondernemer zich meldt die zich in Papendrecht wil vestigen, dan zal de gemeente daar waar mogelijk meewerken om het commerciële vermaak te realiseren.

Inzet jongerenwerker

Begin 2007 is het kader ambulant jongerenwerk vastgesteld. In het kader is opgenomen dat van de ambulant jongerenwerker verwacht wordt dat 'hij/zij de spil is in contacten met en over jeugd op straat. Hij/zij weet tijdig wat er speelt en stuurt de vervolgcacties aan van andere betrokken partijen'. Na een jaar werkzaam te zijn als jongerenwerker zijn de werkzaamheden van de jongerenwerker door de jongerenwerker geëvalueerd. Uit de evaluatie is duidelijk geworden dat de jongerenwerker veel tijd kwijt is aan zaken die niet direct in de functie van de jongerenwerker thuis horen. Het gaat dan met

³² Onderzoek CtC, jeugddebatten.

name om het organiseren van vrijetijdsactiviteiten en hulpverlening/ ondersteuning bij persoonlijke problemen. Het lukt onvoldoende deze taken bij anderen onder te brengen.

Het is belangrijk dat een vervolg ontstaat op de activiteiten van de ambulante jongerenwerker. Het is van belang dat hierin wordt voorzien.

Bij de evaluatie van de open inloop op doordeweekse avonden van Interval, moet ook gekeken worden of de ambulante jongerenwerker door de inloop zijn werkzaamheden vooral op straat beter kan uitvoeren of dat de inloop onvoldoende mogelijkheden biedt en andere maatregelen getroffen moeten worden.

De evaluatie geeft input voor de te schrijven notitie jeugd- en jongerenwerk. Deze notitie geeft een antwoord op hoe er vanaf 2011 om wordt gegaan met het jeugd- en jongerenwerk en wat de functie van Interval hierbij is. Punt van aandacht hierbij is of Interval en het jongerenwerk in gemeentelijk beheer moeten blijven of worden ondergebracht in een afzonderlijke stichting³³.

JOP's

In het Wmo-beleidsplan Mensen doen Mee(r) 2008-2011 staat opgenomen dat er in 2009 in iedere wijk een JOP (Jongeren Ontmoetingsplek) is gerealiseerd. Aan het realiseren van de JOP's wordt hard gewerkt. Nadat de JOP's zijn geplaatst is evaluatie noodzakelijk. Punt van aandacht hierbij is dat de nieuwe wet ruimtelijke ordening geen ruimte meer biedt om vrijstelling te verlenen van het bestemmingsplan. Dit betekent dat JOP's die onder deze nieuwe wetgeving geplaatst moeten binnen het huidige bestemmingsplan moet passen of dat het bestemmingsplan aangepast moet worden. Dit levert dus problemen op en hiervoor dient aandacht te zijn binnen de evaluatie en bij het bestemmen van gronden. Momenteel worden de mogelijkheden van een vergunningsvrije JOP onderzocht. Het resultaat van de evaluatie wordt meegenomen in de notitie jeugd- en jongerenwerk.

Speelplekken

Uit de evaluatie van de kadernota jeugd 2008 is duidelijk geworden dat in 2009 de laatste wijk van Papendrecht door middel van een interactieve werkwijze voorzien wordt van nieuwe speelplekken dan wel dat de huidige speelplekken van nieuwe speeltoestellen worden voorzien. Daarna is evaluatie van het speelruimtebeleid noodzakelijk en op basis van de evaluatie dient het speelruimtebeleid eventueel te worden bijgesteld.

Het is belangrijk om bij het nieuwe speelruimtebeleid aandacht te hebben voor activiteiten die georganiseerd kunnen worden op de speelplaatsen. Op deze manier wordt het activiteitenaanbod voor jongeren versterkt. Daarnaast dient er in het speelruimte beleid aandacht te zijn voor speelvoorzieningen voor de oudere jeugd (12+).

Cilio

Cilio is een website waar jongeren alles kunnen vinden over sociaal, school, sport en uitgaan in de Drechtsteden. Jongeren kunnen (gratis) lid worden van de website. Hiervoor dient de jongeren een profiel aan te maken. Op basis van dat profiel ontvangt de jongere alle informatie van het favoriete café, sportclub, theater, evenement en vrienden. Daarnaast kunnen jongeren ook hun eigen foto's, filmpjes en verhalen online plaatsen.

De Drechtsteden hebben aan de makers van de website voor twee jaar subsidie verleend. In 2009 wordt de website geëvalueerd waarbij gekeken o.a. wordt of de site 5.000 unieke bezoekers per week en minimaal 15.000 unieke bezoekers per maand heeft. Indien de targets gehaald worden, kan besloten worden door te gaan met de website.

Doe geld

Er is per jaar € 5.000 beschikbaar zodat jongeren een aanvraag kunnen indienen om een activiteit te realiseren. Het doe geld is bedoeld om de jeugdparticipatie te bevorderen. Er wordt op dit moment echter weinig gebruik van gemaakt. Er komen weinig aanvragen binnen. Daarentegen is er ook weinig promotie (geweest) voor het Doe geld. Dit moet verbeterd worden.

³³ In 2008 heeft CC zorgadviseurs op verzoek van de gemeente een verslag uitgebracht naar aanleiding van het door haar uitgevoerde haalbaarheidsonderzoek verbreding welzijn gemeente Papendrecht. Dit verslag dient als basis voor de nog te maken keuze of en hoe een brede welzijnsinstelling in de gemeente wordt gevormd waarbij Interval één van de fusiepartners kan zijn.

Sport

Het sportbeleid in Papendrecht³⁴ kent vier pijlers. De peilers 'sportstimulering' en 'verenigingsondersteuning' zijn direct van belang voor de jeugd. Op het gebied van sportstimulering en verenigingsondersteuning lopen een aantal projecten in het kader van de breedtesportimpuls (2004-2009). De breedtesportimpuls is vooral gericht op duurzame versterking van (onderdelen van) de breedtesport, verbetering van de sportparticipatie van achterstandsgroepen en / of verbetering van de leefbaarheid in de wijken, buurten of gemeenten. De financiering vanuit het rijk voor deze projecten stopt per 1 januari 2010. Deze projecten moeten geëvalueerd worden zodat er beleid op het gebied van sportstimulering en verenigingsondersteuning ontwikkeld kan worden voor de periode na 1 januari 2010. Nu kan al gezegd worden dat er sprake zal zijn van een accentverschuiving. De beleidsagenda van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de voorbeeldprojecten van VWS laten zien dat deze steeds meer gericht zijn op het bevorderen van gezond gedrag van burgers en in het bijzonder dat van de jeugd.

Voor jongeren is het belangrijk dat er activiteiten blijven die aanvullend zijn op het activiteitenaanbod van de sportverenigingen. Het doel is echter dat jongeren doorstromen naar de sportverenigingen. Een knelpunt bij het organiseren van sportactiviteiten aanvullend op het activiteitenaanbod van de sportverenigingen is dat zowel binnen de gemeente als bij het verenigingsleven weinig capaciteit is om deze activiteiten te organiseren. De beperkte capaciteit bij de verenigingen (de verenigingen hebben geen kader beschikbaar) zal aan de orde komen bij de evaluatie van het sportbeleid. Naar een oplossing voor de beperkte capaciteit bij de gemeente zal al op kortere termijn een oplossing gezocht moeten worden. In de overeenkomst welke is gesloten met stichting Cruyff Courts KNVB Velden staat opgenomen dat de gemeente een aantal activiteiten moet organiseren op het Cruyff Court³⁵. Naast het probleem ten aanzien van de capaciteit, zal in de begroting een bedrag gevonden moeten worden voor het uitvoeren van de activiteiten. Het is belangrijk om op korte termijn voor beide problemen (capaciteit en budget) een oplossing te vinden zodat voldaan kan worden aan de verplichtingen die de gemeente is aangegaan met stichting Cruyff Courts KNVB Velden.

Cultuur

Alle kinderen op de Papendrechtse basisscholen komen in hun schoolcarrière (groep 1 tot en met 8) minimaal 2 keer in aanraking met alle disciplines binnen Kunst en Cultuur. Het betreft hier het Kunstmenu dat aangeboden wordt door Stichting ToBe in samenwerking met alle Papendrechtse Kunst en Cultuurinstellingen. Daarnaast ontvangt Stichting ToBe ook nog subsidie voor het verzorgen van instrumenteelonderwijs voor 8 tot 18 jarigen (het verzorgen van een 3-jarige opleiding). Ook Harmonie Excelsior ontvangt ieder per jaar subsidie. Deze subsidie is vooral bedoeld voor muziekopleidingen zodat het orkest bemand kan worden (het 'aanvangsniveau' om in een orkest te spelen is een opleiding van ongeveer 7 á 8 jaar). Hoewel hierover geen afspraken zijn gemaakt, gaat het hier in praktijk over jongeren tot ongeveer 25 jaar.

Op dit moment kent Papendrecht echter geen vastgesteld Cultuurbeleid. In de voorjaarsnota 2008 is budget opgenomen voor het schrijven van het cultuurbeleid³⁶. Binnen het, nog te schrijven, cultuurbeleid dient jeugd aandacht te krijgen.

5.3.1 Doelen vrije tijd

De doelstelling zoals omschreven in de welzijnsvisie en de hierboven omschreven huidige situatie, leiden tot de volgende doelen betreffende vrije tijd voor het geactualiseerde jeugdbeleid:

Papendrecht is een aantrekkelijke gemeente voor jongeren doordat:

1. Er activiteiten voor jongeren (12- en 12+) worden georganiseerd (zowel in Interval als daarbuiten)

³⁴ Papendrecht in beweging, Uitgangspunten sportbeleid 2000-2015

³⁵ Het betreft de volgende activiteiten: 1) de uitvoering van minimaal twee jaarlijks terugkerende sportactiviteiten op het betreffende Cruyff Court Papendrecht Veld, zijnde een "School- / Straatvoetbaltoernooi" en een "Jeugd G-voetbal" evenement; 2) het organiseren en uitvoeren van tenminste zes jaarlijks terugkerende sportactiviteiten op het betreffende Cruyff Court Papendrecht Veld, bij voorkeur in samenwerking met lokale instellingen zoals een school, een voetbalvereniging of andere sportvereniging.

³⁶ In de voorjaarsnota is de volgende tekst opgenomen 'De notitie uitgangspunten cultuurnota is in concept gereed. Op basis hiervan zal een vervolopdracht worden verstrekt aan een extern bureau. Hiervoor is een budget nodig van €30.000.'

2. Er aantrekkelijke vrijetijdsvoorzieningen voor jongeren zijn.

5.3.2 Hoe wordt aan deze doelen gewerkt.

Om de doelen ten aanzien van vrije tijd te bewerkstelligen, worden de komende twee jaar de volgende acties ondernomen.

Vrije tijd			
<i>Doel</i>		<i>Actie</i>	<i>planning</i>
Meer activiteiten voor jongeren én aantrekkelijke voorzieningen			
	1.a	Evaluatie inloop Interval	2009
	1.b	Evaluatie JOP's	2009
	1.c	Notitie Jeugd- en jongerenwerk	2010
	1.d	Evaluatie speelruimtebeleid en bijstellen speelruimtebeleid	2009
	1.e	Evalueren en bijstellen beleid sportstimulering en verenigingsondersteuning	2009
	1.f	Budget- en capaciteitsprobleem ten aanzien van Cruyff Court oplossen	2009
	1.g	Cultuurbeleid vaststellen	2009
	1.h	Cilio evalueren	2009
	1.i	Promotie Doe geld	2009 e.v.

6. Financieel kader

In het jeugdbeleid gaat jaarlijks ongeveer € 2,5 miljoen om. In bijlage 4 kunt u zien hoe het budget besteed wordt. Het beschikbare budget is in principe voldoende. Het jeugdbeleid kent echter een financieel risico op het terrein van zorg en dienstverlening. De gemeenten ontvangen een Brede doeluitkering voor het inrichten van de centra voor jeugd en gezin. Daarnaast is een kleine uitkering voor het elektronisch kinddossier en de verwijsindex. Op dit moment is onduidelijk wat de kosten zijn van de projecten elektronisch kinddossier en verwijsindex, waarin de gemeenten participeren als geldverschaffer maar niet leidend zijn, en wat de kosten zullen worden van de centra voor jeugd en gezin. Vermeld dient te worden dat dit een financieel risico inhoudt. Ook kan het verzamelen van gegevens over de jeugd in Papendrecht (door aan te sluiten bij de jeugdmonitor Dordrecht dan wel door huidige onderzoeken uit te breiden naar jeugd) financiële consequenties met zich mee brengen. Wat de financiële consequenties kunnen zijn, is nu niet bekend.

Daarentegen zijn veel uitgaven niet wettelijk verplicht. Met name veel budgetten welke ingezet worden voor het onderwijs, zijn niet wettelijk verplicht. Ten aanzien van de subsidies is het goed de komende jaren te kijken naar de subsidies binnen het jeugdbeleid en welke subsidies herzien moeten worden (omdat ze niet, meer, aansluiten bij het jeugdbeleid).

7. Tot slot

De gemeente heeft met deze geactualiseerde nota jeugdbeleid de lijnen getrokken voor een samenhangend jeugdbeleid voor de komende twee jaren. Het idee is dat met de beschreven doelstellingen en inspanningen de gemeente Papendrecht de jongeren uit de gemeente een goede jeugd geboden kan worden. We denken dat deze nota daar een goede basis voor biedt.

Belangrijk voor de komende jaren is dat de gemeente in gesprek blijft met en luistert naar jongeren (en hun verzorgers) en de partners op het terrein van de jeugd. Bij het opstellen van de uitvoeringsplannen/ beleidsdocumenten is het van belang dat de jeugd en de partners betrokken worden.

Daarnaast is het belangrijk dat we ons de komende twee jaar inspannen om een informatiestructuur op te zetten zodat er sprake kan zijn van een complete en gestructureerde gegevensverzameling. Hierbij is het van belang dat deze informatiestructuur geborgd wordt in de subsidierelaties. De informatiestructuur dient er voor te zorgen dat bij het schrijven van de nieuwe kadernota jeugd, actuele gegevens voor handen zijn waaruit duidelijk wordt hoe het gesteld is met de jeugd en zodat gekeken kan worden wat het resultaat is van het gevoerde beleid.

Met name ten aanzien van de subsidies is het van belang dat er rechtmatig en doelmatig gewerkt wordt. Door rechtmatig en doelmatig te werken, vindt een kwaliteitsslag plaats. Het is ten aanzien van de subsidiestromen van belang dat alle bepalingen in de subsidieverordening wordt nageleefd (zowel door de instelling die subsidie aanvraagt als door de gemeente). Om doelmatig te kunnen werken is het van belang dat er kaderstellend beleid met een meerjarig perspectief wordt vastgesteld. Binnen dat kader moet beleid worden geformuleerd. De subsidies die verstrekt worden, dienen gerelateerd te zijn aan het vastgestelde beleid. Verfijning van het beleid is mogelijk door beleidsregels op te stellen. De komende jaren is het van belang rechtmatig en doelmatig te (gaan/ blijven) werken.

Bij het formuleren van de uitvoeringsplannen/ beleidskaders is het belangrijk te kijken naar wat de wettelijke verplichtingen zijn van de gemeente ten aanzien van jeugd. Zo zijn bijvoorbeeld relatief weinig wettelijke verplichtingen ten aanzien van het voortgezet onderwijs. Dit betekent echter niet dat er voor gekozen moet worden alleen nog wettelijke taken uit te voeren. Het is echter wel van belang dat duidelijk op basis waarvan (een wettelijke grondslag of niet) bepaalde keuzes worden gemaakt.

Bij het schrijven van deze geactualiseerde nota is er voor gekozen de indeling van de vorige kadernota jeugd te hanteren. Wanneer over twee jaar een nieuwe nota wordt geschreven, is het wellicht verstandig om een andere indeling te overwegen zodat diverse onderwerpen, zoals veiligheid, een duidelijkere plek krijgen. Dit zou de leesbaarheid van de nota moeten bevorderen.

Tot slot		Actie	
	1.a	In gesprek blijven met jongeren	Per direct
	1.b	Informatiestructuur opzetten	2009
	1.c	Subsidies rechtmatig en doelmatig verlenen	2009
	1.d	Inzichtelijk maken wat de wettelijke taken zijn van de gemeente	2009

Bijlagen

1. Netwerkschema zorg en dienstverlening
2. Netwerkschema onderwijs en educatie
3. Verantwoordelijkheden gemeente en scholen
4. Financiën jeugdbeleid

BIJLAGE 1 Netwerkschema zorg en dienstverlening

In het netwerkschema op de volgende pagina zijn de overleggen opgenomen zoals deze ook omschreven zijn in paragraaf 5.1. In het overzicht kunt u zien welke partijen deelnemen aan welke overleggen.

Hieronder wordt per overleg aangegeven wie welke verantwoordelijkheden heeft.

Signaleringsnetwerken

Bij alle drie de netwerken is RIVAS de coördinator van het betreffende netwerk. Hieronder vindt u voor de MDT's (0-4 jarige en 12-18 jarige) en voor het ZAT (4-12 jarige) de taken, rollen en verantwoordelijkheden voor de deelnemende partijen.

MDT's (0-4 jarige en 12-18 jarige)

Taken, rol en verantwoordelijkheden participanten (zie netwerkschema)

- Deelnemen aan de vergaderingen door een vaste deelnemer of diens vervanger;
- Het inbrengen van signalen;
- Het leveren van een bijdrage aan de analyse van de problematiek;
- Het informeren van de eigen collega's en hen stimuleren tot signaalinbreng;
- Het melden van relevante ontwikkelingen in de eigen organisatie;
- Zorgdragen voor de uitvoering van gemaakte afspraken;
- Informeren ouders over bespreking;
- Het maken en nakomen van individuele afspraken;
- Daar waar naar eigen inzicht nodig het voeren van een ad-hoc casusoverleg, dat nadien altijd direct aan de coördinator en later in het overleg wordt teruggekoppeld.

Taken coördinator (RIVAS)

- Het beleggen, leiden en (laten) verslagleggen van de vergaderingen;
- Zorgdragen voor de registratie en jaarlijkse evaluatie;
- Bewaken van de doelen en afgesproken werkwijze (vanuit een onafhankelijke positie);
- Bewaken van de naleving van de gemaakte afspraken op het gebied van privacy;
- Bespreken van de voortgang en knelpunten met de participanten;
- Onderhouden van tussentijdse contacten met de participanten (met name voorafgaande aan de vergadering om de inbreng van signalen/casussen te inventariseren);
- Initiëren van collectieve preventie-activiteiten;
- Deskundigheidsbevordering organiseren voor de participanten;
- Volgen van lokale, provinciale en landelijke ontwikkelingen;
- De coördinator nodigt de op afroep uit te nodigen partners uit.

ZAT (4-12 jarige)

Taken, rol en verantwoordelijkheden participanten:

- Deelnemen aan de vergaderingen door een vaste deelnemer met het juiste mandaat of diens vervanger;
- Het inbrengen van signalen;
- Het leveren van een bijdrage aan de analyse van de problematiek;
- Het informeren van de eigen collega's en hen stimuleren tot signaalinbreng;
- Het melden van relevante ontwikkelingen in de eigen organisatie;
- Zorgdragen voor de uitvoering van gemaakte afspraken;
- Informeren ouders over bespreking;
- Daar waar naar eigen inzicht nodig het voeren van een ad-hoc casusoverleg, dat nadien altijd direct aan de coördinator en later in het overleg wordt teruggekoppeld.

Taken coördinator (RIVAS):

- Uitvoering van de gemaakte inhoudelijke afspraken (coördinatie v/d zorg);
- Zorgdragen voor de registratie en jaarlijkse evaluatie;
- Volgen van lokale, provinciale en landelijke ontwikkelingen;
- Bespreken van de voortgang en knelpunten in de zorg met de participanten;
- Opschalen van de hulpverlening wanneer binnen het ZAT 4-12 geen passend antwoord op de zorgvraag wordt gevonden.

Taken voorzitter (beleidsmedewerker Jeugd gemeente Papendrecht):

- Het beleggen, leiden en (laten) verslagleggen van de vergaderingen;
- Bewaken van de doelen en afgesproken werkwijze (vanuit een onafhankelijke positie);
- Uitnodigen van de op afroep uit te nodigen partners.

JOOP

De voorzitter van het overleg is de beleidsmedewerker Jeugd gemeente Papendrecht. Daarnaast is namens de gemeente ook de wijkcoördinator een van de leden van het overleg. Er is nog geen structuur waarin de taken van de deelnemende partijen zijn beschreven. Dit is een van de actiepunten n.a.v. deze nota.

JPT

Werkwijze

Jongeren komen met de politie in aanraking door: het plegen van een strafbaar feit, door het vertonen van niet leeftijdsadequaate/opvallend (signaal)gedrag, of door signalen van zorg met betrekking tot de leefomgeving van de jongere. De politie is in die zin een belangrijke signaleerder. Na een globale inschatting van de situatie door de betreffende politiefunctionaris worden jongeren waar zorg over bestaat door de politie bij het JPT aangemeld via een zogenaamd Zorgformulier (504). Aan de hand van dit formulier wordt door de politiecoördinator in samenspraak met de teamleider van Jeugdzorg besloten welke vervolgstappen worden ondernomen. Deze stappen kunnen variëren van verwijzing naar een lokale voorziening, screening door het JPT tot een directe melding bij het AMK.

Binnen 2 werkdagen na aanmelding wordt door de maatschappelijk werker van het JPT contact opgenomen met de jongere en/of de ouders. Begeleiding vindt plaats voor een maximale duur van 3 maanden. Wanneer een jongere niet door een maatschappelijk werker van het JPT begeleid gaat worden, wordt hetzij direct door de politiecoördinator, hetzij door de maatschappelijk werker zorg gedragen voor een passende doorgeleiding naar andere vormen van zorg (lokale voorziening, AMK, MEE).

Directe verwijzing naar het Bureau Jeugdzorg vindt uitsluitend plaats wanneer er sprake is van een acute crisis. Tevens kan op basis van de gegevens een psychodiagnostisch onderzoek bij Bureau Jeugdzorg worden aangevraagd.

Wanneer geïndiceerde zorg nodig is, kan bij de indicatiecommissie een aanvraag voor geïndiceerde zorg worden ingediend.

Het JPT werkt vanuit 3 politielocaties: Dordrecht- politiebureau Groenmarkt, Gorinchem-Zusterstraat en Oud-Beijerland-politiebureau. In de drie districten zijn twee JPT-politiecoördinatoren werkzaam. De JPT-locaties Gorinchem en Oud-Beijerland worden secretariaal ondersteund door twee administratieve krachten vanuit de politie. De JPT locatie Dordrecht wordt ondersteund door een administratieve kracht vanuit Bureau Jeugdzorg.

Op de Groenmarkt wordt de grote afstand tot de surveillancedienst – als een belangrijke signaleerder en aanmelder – functioneel als een gemis ervaren. Met name voor deze politiedienst wordt het face-to-face kunnen overleggen met de politiecoördinator en de hulpverlening gezien als een grote meerwaarde. Om die reden is nadrukkelijk aangegeven een plek te willen claimen in het nieuw te bouwen districts bureau in Dordrecht.

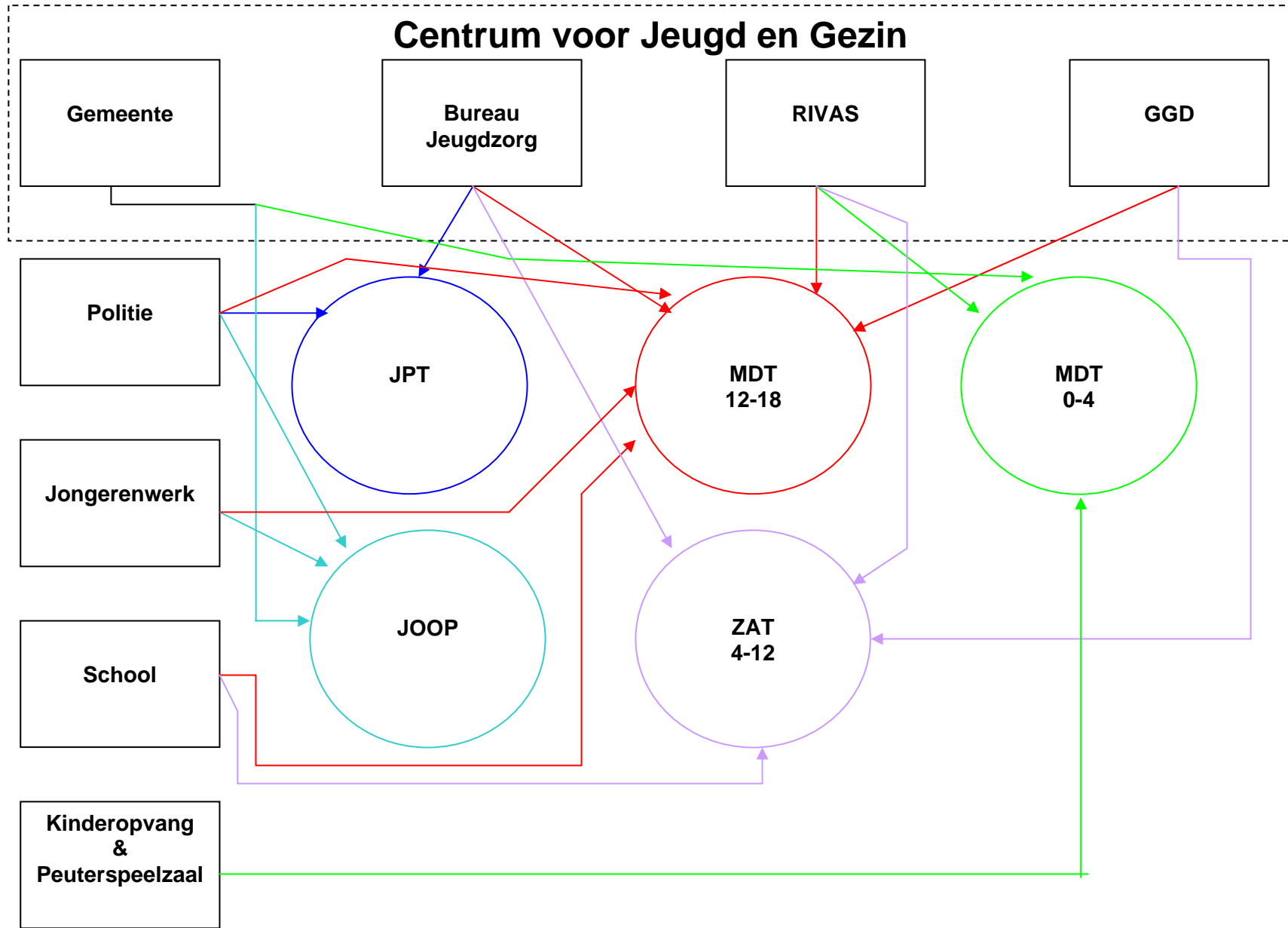
De maatschappelijk werkers van Bureau Jeugdzorg zijn per locatie georganiseerd in een basisteam, waardoor de continuïteit van de hulpverlening wordt gewaarborgd. Maatschappelijk werkers kunnen op die manier elkaars werkzaamheden bij ziekte en vakanties overnemen. Tweewekelijks vindt er een gezamenlijk basisteamoverleg plaats. De basisteams worden inhoudelijk ondersteund door een gedragswetenschapper.

De aansturing van de maatschappelijk werkers geschiedt door de teamleider van Bureau Jeugdzorg. Deze neemt deel aan het tweewekelijks Regionaal Managementoverleg (RMO) en het Provinciaal Managementteam (PMT) van Bureau Jeugdzorg.

Eenmaal per 2 maanden vindt er een vergadering op locatie plaats; eenmaal per maand vindt centraal een teamvergadering plaats.

Samenwerking en afstemming vindt plaats binnen de eigen organisaties, met de verschillende hulpverleningsinstellingen in de regio en met de partners in de justitiële keten, zowel op

organisatorisch als op casuïstiekniveau. De maatschappelijk werkers van het JPT maken deel uit van een aantal lokaal preventieve netwerken, waaruit ca. 10% van het totaal aantal aanmeldingen komt.

BIJLAGE 2 Netwerkschema onderwijs en educatie

In het netwerkschema op de volgende pagina zijn de overleggen opgenomen zoals deze ook omschreven zijn in paragraaf 5.2. In het overzicht kunt u zien welke partijen deelnemen aan welke overleggen. Hieronder wordt per overleg aangegeven wie welke verantwoordelijkheden heeft.

LEA

Het Rijk heeft in de nieuwe wet Onderwijsachterstanden (2006) bepaald dat er een jaarlijks verplicht overleg moet worden gevoerd tussen gemeenten en schoolbesturen. Vanaf 1 januari 2007 is een derde partij toegevoegd aan dit overleg, namelijk de kinderopvanginstellingen.

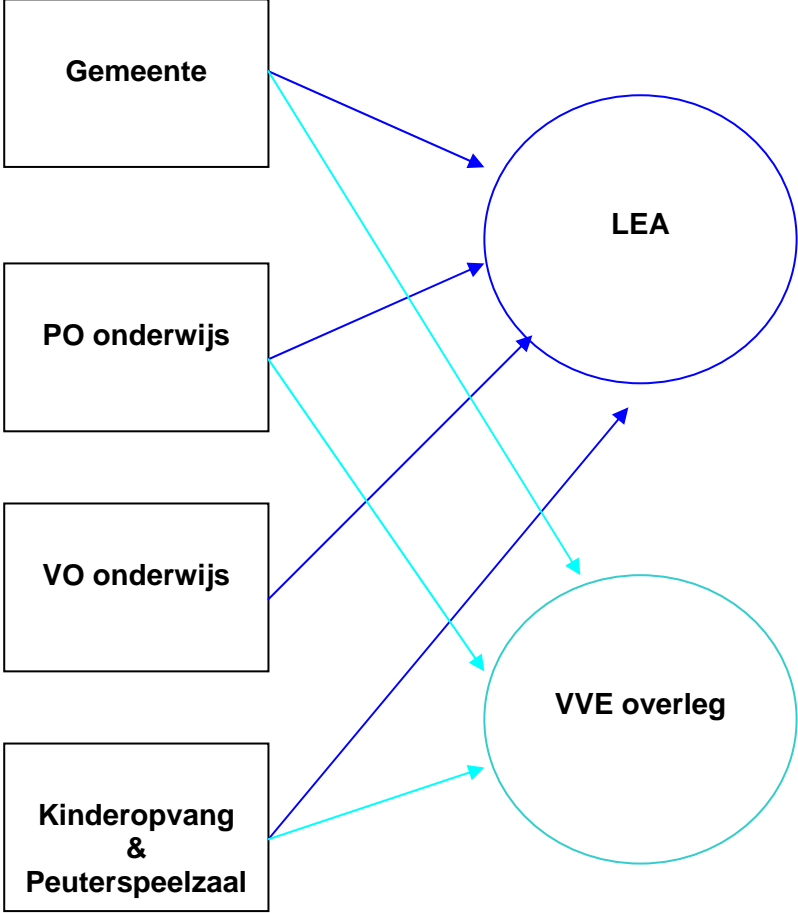
Artikel 167a van de wet Onderwijsachterstanden bepaalt het volgende:

Burgemeester en wethouders en de bevoegde gezagsorganen van de scholen en de kinderopvang in de gemeente voeren tenminste jaarlijks overleg over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van onderwijsachterstanden, de afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedures en het uit het overleg voortvloeiende voorstel van het bevoegd gezag in de gemeente gevestigde scholen om tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen te komen, waaronder de doorlopende leerlijn van voorschoolse educatie naar basisonderwijs. Het overleg is gericht op het maken van afspraken over de in de eerste volzin bedoelde onderwerpen. Deze afspraken hebben zoveel mogelijk het karakter van meetbare doelen. De inspectie rapporteert jaarlijks over de mate waarin die doelen worden bereikt. Burgemeester en wethouders kunnen de uitkomsten van het verplichte op overeenstemming gerichte overleg omzetten in bindende afspraken over onder andere te realiseren prestaties en inspanningen, die – alvorens de afspraken tot stand komen – aan alle partijen worden voorgelegd. Indien het overleg over de voorgenomen bindende afspraken niet tot overeenstemming leidt, schrijven burgemeester en wethouders een nieuw overleg uit, waarbij zij initiatieven nemen tot het bereiken van een zo groot mogelijke consensus.

In bijlage 3 staan de onderwerpen die aan de orde kunnen/ moeten komen tijdens het overleg betreffende de Lokale Educatieve Agenda. De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van de LEA.

VVE overleg

Naast de LEA waar het bestrijden van onderwijsachterstanden één van de verplichte onderwerpen is, wordt er ook nog apart gesproken met de het PO onderwijs, de kinderopvang en peuterspeelzalen. Voor dit overleg is de gemeente de initiatiefnemer. Vanuit de gemeente is de beleidsmedewerker jeugd aanwezig bij dit overleg en deze zit het overleg ook voor. Dit overleg vindt 6 keer per jaar plaats.

BIJLAGE 3 Verantwoordelijkheden gemeente en scholen

Hieronder treft u het meest recente overzicht aan van de verantwoordelijkhedenverdeling zoals het Ministerie van OCW deze voor ogen heeft.

Lokale Educatieve Agenda			
	Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3
Eindverantwoordelijke	Scholen	In overleg tussen partners	Gemeenten
Uitvoering	Scholen	Gemeenten, kinderopvang en scholen	Gemeenten
Beleids thema's	Onderwijsachterstanden (mn groep 1 t/m 4 op basis gewichtenregeling) ----- Zorg (passend onderwijs) ----- Kwaliteitsagenda PO en VO (stimulering taalontwikkeling)	Onderwijsachterstanden VVE ----- Maatschappelijke stages VO ----- Brede scholen en combinatiefuncties ----- Zorg (passend onderwijs, oa: onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer) ----- Segregatie en integratie ----- Onderwijs en arbeidsmarkt (voortijdig schoolverlaten, leren en werken, werkleerplicht)	Harmonisatie voorschoolse voorzieningen ----- Zorg (centra voor jeugd en gezin) ----- Beleid voor arme kinderen

Bron: delokaleeducatieveagenda.nl

Categorie 2 is te beschouwen als de romp van de Lokale Educatieve Agenda. Dit zijn de thema's waarover gemeenten en schoolbesturen het in ieder geval eens dienen te worden. Deze romp kan worden aangevuld met thema's uit categorie 1 en 3 die door gemeente, schoolbesturen of kinderopvang en peuterspeelzalen worden aangedragen.

BIJLAGE 4 Financiën jeugdbeleid

Zorg en dienstverlening			2008	2009	2010	2011
<i>Jeugdigen en hun ouders met een individuele hulpvraag/ behoefte kunnen een beroep doen op een sluitende keten</i>						
	CJG, EKD en verwijzindex	60072101	€80.000	€244.500	€288.500	€339.000
	coördinatie signaleringsnetwerken	60070500	€20.700	€20.700	€20.700	€20.700
	zorgstructuur scholen	60041301	€75.000	€75.000	€75.000	€75.000
	schoolmaatschappelijk werk po	60040700	€40.100	€40.100	€40.100	€40.100
	schoolmaatschappelijk werk vo	60040800	€35.000	€35.000	€35.000	€35.000
	JPT	60061401	€13.500	€13.500	€13.500	€13.500
	maatwerktrajecten jongeren	60070601		€25.000	€25.000	€25.000
<i>bevorderen gezond gedrag</i>						
	subsidie logopedie	60070300	€83.800	€83.800	€83.800	€83.800
	JGZ uniformdeel	60072100	€336.700	€336.700	€336.700	€336.700
	JGZ maatwerkdeel	60070600	€27.900	€27.900	€27.900	€27.900
	amendement CU	60070500	€10.000			
	subtotaal		€722.700	€902.200	€946.200	€996.700

scholing en educatie			2008	2009	2010	2011
<i>onderwijs voorzieningen zijn goed bereikbaar</i>						
	godsdienstonderwijs	60041403	€13.800	€13.800	€13.800	€13.800
	schoolzwemmen	60041401	€15.300	€15.300	€15.300	€15.300
<i>doorlopende leerlijn</i>						
	oab	60041200	€181.500	€181.500	€181.500	€101.700
	subsidie peuterspeelzaal	60062100	€103.500	€103.500	€103.500	€103.500
		60062000				
	controle ko + psz	60062100	€4.400	€4.400	€4.400	€4.400
	leerplicht	60041000	€102.600	€102.600	€102.600	€102.600
	brede school ³⁷	60041100	€ 50.000	€ 50.000		
<i>aansluiting onderwijs/arbeidsm.</i>						
	LOC ³⁸	60041101	€244.800	€244.800	€244.800	€244.800
<i>maatschappelijke participatie</i>						
	maatschappelijke stages	60041404	€13.000	€40.000	€55.000	€82.000
	jeugdraad	60061500	€7.300	€7.300	€7.300	€7.300
	subtotaal		€36.200	€63.200	€83.200	€75.400

³⁷ Planbegeleidingskosten door externen

³⁸ Declaraties worden ingediend bij Drechtsteden.

vrije tijd			2008	2009	2010	2011
		60061700 60061701 60061900 60061901	€382.259	€382.259	€382.259	€382.259
	interval					
	JOP's	60061403	€65.000			
	voorziening speelplekken	60061400	€73.000	€73.000	€73.000	€73.000
	jeugdsport subsidies	60050301	€36.900	€36.900	€36.900	€36.900
	breedte sport	60050302	€52.000	€52.000	€52.000	€52.000
	cultuur (diverse subsidies)	60051500	€207.800	€207.800	€207.800	€207.800
	cilio	60061800	€4.100			
	doe geld	60061600	€5.000	€5.000	€5.000	€5.000
	diverse subsidies	60060800	€16.600	€16.600	€16.600	€16.600
	subtotaal		€842.659	€773.559	€773.559	€773.559
TOTAAL			€2.201.559	€2.338.959	€2.522.959	€2.445.659